

MIC. # 9502 (RAB. 2362)

IBN SID, SHEMU'EL.

אבן סיד, שמואל.

DERUSHIM 'AL HA-TORAH VE-
HAFTAROT.

דרושים על התורה והפטרות.

[1617-1699]

SEPHARDIC SCRIPT

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

ודי לו עונש המיתה ובפרט על מה שהוא פחות הערך שהוא ילד אשה שאין ראוי לה עונש של מיתה ואשר
 קדש קדש שישוק עצמו להתקומם עם האדם שהוא ילד אשה כי חכמת הפרנסים יצא ופירש העורף עליו ועוד
 יתכן לפרש באונן אחר ואגב נדבא פרב קושיא אחר כי מה בא ללמדנו שהאדם הוא ילד אשה ובפרט עמל
 אדם יאלץ מעם של עמוץ שהוא כחפסיק ומפניך המלה דמשמע שבא ללמדנו איך האדם הוא ילד אשה
 דדכו ידוע הוא שאין הכיף שאמר איוב וכוונתו על עולם מוכן מה האדם אינו מתייחס אך מאמר אחר
 יכתיב וקול מעשה יהי כמו שצדק ואין כעב באקונית שהקפיד ואין צדק של ואין צדק שהוא צדק איתר העובר
 במע אמו האופן שהיה ראוי עיני חסד אך ובכך היה נתיק אין חשבת גדול להיות לו חיים ארוכים ולעין
 דומה אך אכל אלה לא עשית בן של חכמת אורח מעלה ואחר מתייחס א האשה מקום מדיעתו ושיעור
 לפי שילד מאמה אלה מתייחס אליה וכמה נמשך לו נשק גדול להיות לו קצרות שנים ומה שאמר אדם
 ילד אשה כלומר אינו מתאזר ש היוצא וית' של דורא הוא מתאזר ש האשה אשר ילדה ובכך היו קצב ימים
 שבע דוגם ואינו חי לעולם של קצב ימים שהם שבעים שנה כחכמת ההלכה והלואי שהיה חי כקדמת
 נא שהיו חיים השבע מאות שנה וכדומה למה של הוא קצב ימים והלואי מיעוט השנים הלא אשר חי
 היה חי אורח כשומות וכל על מי מנמות של ואשבע דוגם בחולאים רעש ויסונון קשים או יאמר
 ואשבע דוגם הוא עומד שהאדם אינו חי מתן שנותיו והוא כעוף שיוצא באמתות שיתיה שבעים שנה
 או ששים שנה של כל שעה ושעה הוא מעורב לעתיה ותמיד הוא דוגם ומפטר מצד המיתה שמה
 בה שעתה ימות וכל לילה ולילה יקום ולא יאמין בחיין לפי שנואק שמתים בחנויים בן עשרי שנים
 בן עשרים שנה וכדומה למה באשר אומד אחריו בן כלן יצא וימלא לכן יתמיד האדם דוגם ומפד מן המיתה
 ואם בן לא נאק להאונת עמך אין ולדקדק עם איש אשר של לו והנה כדי להגדיל היתמא אמר
 כלן יצא וימלא ידע לומר שדומות הכין להמה שהוא מתעורר בה שעתה בא אדם אחד ומרכו וימלא ולא
 גדל הפי כך אנו ר' אים שיקרה לאדם שבעה ענולד הכפי אחר שעה הוא מה ולא הספיק לעדל כל צרכו
 דמיות פו עין דרד של והוא עדין צין נברי וימלא ומה שאמר שלמה עה עת ללמד ושת למות ידע לומר
 שאין האדם מלומד לו שיתיה אפי' בשעה שנוגד של בה שעתה מור ימות והוא כלל באונן שהוא כלן
 יצא וימלא בשעתו ואמר עוד ויכרח כלל ולא ישמור זה יוכן במה שאמר דמל ומיית' לה כלקונו
 דפי עמ וקל פי יודע מה טוב לאדם בחיים ד הוטל בשש ד אמת דוד אמר דבב אחר וכן שלמה אמר
 דבר אחר ולא פרשן וכן שלמה אמר פי' יודע מה טוב לאדם בחיים ויעשה כלל כיצר חס יתמנ
 כלל של כורתי שבו ממש אם לעצם של דקל יש בו ממש בא דוד ופרשק ימיו כלל עוכר וכן עכר
 ומה שאמר הכן ויכרח כלל ולא ישמור כלומר אינו דומה לצל כורתי לו לצל איש שיש בהם משאות
 ההולכים לאת לאת שכל מדונת השמש בן הכל הוא הולך ונועה הנה אינו בן אלא כלל טוב שהור
 כלל עת הפורח באויר שאינו עומד של עוכר והולך ומה אומרו הכן ולא ישמור כלומר שהכל אינו
 עומד של הוא כלל עוכר ואינו עומד ואם בן מי שהוא כשהפ המדונה כמו ראוי הוא אלה הפקד
 עיני עלו לבאות פועות מעשו ומהו שאמר אפי' על זה פקדת עיני כלומר על האדם הנזכר
 פקדת עיני עלו וכן גאווה ופן כפיא כמשמע עמך והאונת עמך ג' לבא כמשמע עמך
 כלומר כתיבה עמך אלה רס ונשא קדש קדשים אין ראוי שיחדיו למעט נשעה מכור נא אשר
 אינו יסודי הוא עמא כי מעמך פחותה נזכרה שכן דודו קול כמשנת נדיה פירק א' וזל אומר
 לעמך ואי מעמיה ד' מאיר דכריב מיהן מהו מעמא לא אחר ורכנ א' יוחנן ז' שכבר
 מרע שהוא עמא ואדם הנזכר מעמך עכל ומה שאמר הכן מי יתן עהול מעמך
 כלומר שאדם האדם הוא עמא מי עהר אורח לא הוא אלה שאלה יתודו על עולם אשר עיהרת
 אורח ודוגם ופן במלת לא אחר לומר שאין ראוי להעניש לאדם כלל ע' ששורשו הוא עמך
 נזכר משכבת מרע ואפי' שכשת היצוד תכדוד השולת מתך הפסולת עם כל מה ומאתר
 שהפסולת היה מחוכו עם הפסולת שהוא דבב עמא הני ליה כלאו הכל הוא אחר ומהו שאמר לא אחר
 כלומר לאו הכל אחר הוא העמא והעמא יחדיו מעורבין מה כזה באונן שאין ראוי להעניש לאדם
 אם יתמא ואשם לפי שאורשו הוא שכבר מרע שהוא דבב עמא והאונת לא יכב וכי היתמא

הכא נשוי סונ
 ומה דאמר הכתוב
 כדלעיל שהיה כדלעיל
 כדלעיל שהיה כדלעיל
 כדלעיל שהיה כדלעיל
 כדלעיל שהיה כדלעיל

07367

כחך ולא יעבור מאותו הזמן ומהו מקין עשית ולא יעבור והוא כל מדוע ככה עשית לאדם והחומר
על כל כך והלא כך הוא ראוי עתה עמו שהיה עמו עמו חזק וקצת על לכת על חנות כל
אזרם השנים בלתי יסוהין ולא השלח ירך כן כלל עד לכסוף לחמר וליתר דוגמת השכיר שאין השוכר
אומר לו שום דבר בדרך אמצעות היום שאם חזרתי לו עד סוף היום ואם השוכר הוא פעולתי ונתן לו
כפי פעולתי פלוסן שאין השוכר מדבר לשכיר בכל המעך היום ואינו חזרתי לאמר לו ככה עכר
ארכעה שעות ביום וארה לא עשית ולא כתיך כפי העלות שעבדתי יען שהשכיר יכול לומר לו חרף
איכפת לך בזה הן אני יכול לומר את עצמי ולעשות בשארית היום ככל כפלי מעבודתי הראויה לי
וכן אם היה לך להחזיק על האדם ולהכח עליו יסוהין בכל המעך זמן קצת שנתן כי מי יודע אם
יהיו וישלים כסוף שנתו ויעשה כל פעולתו שיהיו נאים ומעובדים ומהו שאמר שעה מעליו ויחדל
דושה לומר הדין מעליו כל המעך זמן קצתו שקצתו לו ויחדל ולקבל יסוהים כתיים חייבתי עך
מלאה לו כל שנתו דוגמת השכיר אשר אינו מעשה שכירותו שאם לשוף היום דוגמת זה תעשה עם
האדם ועל האמת אין כאן עתה על אחי חזרתי לא השלם שכר פעולתו

או יאמר שעה
מעליו ויחדל הכונה שכר לפיכך מענה אחר שלא ישיב על הקבה דע לך שאם את הייתי חודע לאדם
כמה הם שני חיי הנה האדם היה חודל ומנוע עצמו מעשות הצטר והעשים עובים באותו הנה טע ידעתי
שאני חיי שבשם שעה או ששים שנה באותיות והערת לך על שהי דוגמת כגם ולקנות ששנים
אכל כשר ושחזרתי ונכליין זה ארבעים שנה לפחות ולכסוף באחיות הימים כמו ששרה שנים
חמש שנים שמוך לפיכך אמר אבא ואהרן מעשי העובד על כן הפתיתי מוטעם ידעתי שנתו כמה
הם הנה כנען זה אמר איוב רכונם של עולם אשה מעלנו כלומר הדין מעלנו והסוהין לו מדרג שנתו
ואפי' שיחדל מעבוד עבודתך עד שיכיר יורו כלומר דוגמת השכיר הזה שחודע עין

ע הוא שכיר יום שיעבוד כל היום וחבר לערב כך היה צריך שהאדם יודעו ארץ כמה הוא זמן עבודתו
בעולם הזה אם מעט ואם הרבה וכך אם כן הוא יתקבל לעבוד עבודתו כמספר השנים אשר קצרו לו
אם הם מעט השנים רכבד העבודה עליו לילה ויום כגו להשלים נפשו בדרך אורן הזמן המועד ואם
הרבה שנים יתקבל למען בעתו בעתן עבודתו וישלים נפשו במזן ההוא והנה אמר איוב עד יכיר
ולא אמר יכיר כשכיר יורו העם הוא לב איתו כהיה משתפק בעטן התחיה אם יקום האדם אחרי
חזרתי אם לא וכן מצוין שאמרתי ואלו כשכיר יורו העם הוא לב איתו כהיה משתפק בעטן התחיה אם יקום האדם אחרי
דאיוב וכן כלה עטן וילך כן יורד שאול ולא יעלה אמר רבא חלמד שכר איוב ברחמיית הוהים עכל
ומשום הפ אמר הכ עד יכיר כשכיר יורו כלומר עד שיתאמר שיכיר האדם שכר דוגמת השכיר הזה
ענה בעטן התחיה הרסיל איוב והתעלה ואומר הלא דבר

ודנה

מכהיל את רואה כמוש העין שיש ירצן גדול לדומם ולצוותה
יורד מן האדם והביא ראה לצוותה ואמר כיש לעץ הקוק וכו' ואמרין הן הוא מביא ראה לדומם כמה
שאלו איכנס שתקו מים וכו' והפלא לרבו ואמר כיש לעץ הקוק ראה לעמר שיש לעץ הקוק ואמרין
עוב יורד מן האדם שהרי כשהם כוהנים אימה עץ והאילן ואורלים אורן אפי' שאין על ערשם כלל הולך
חוזר ונטו ויזא פרו וצן צן ומהו שאמר כיש לעץ הקוק אם יכיר כלומר אפי' שגברת והאילן
ונאעם אורן במקום אחר לא די שהוא תחזיק עצמו שהוא חוזר ונענב ונעשה ירוק שאם שם
כן הוא מוסיף תוספת לעובד והוא גדל כפלי אפליס ומה שהיה ומהו אמרו ומהו יחלף וצדק
לומר עוד הרבה הוא מוסיף ומתלפץ ומה שהיה כרתה ואמר עוד ונתן לך לא יחדל
לכאורה הוא מיוהר שכר אמר ועוד יתלפץ ודאי הוא ט יונקן לא יחדל לא הדין דוקדוק
אחר הלא היא שיש הרבה מהאילן הגדל מערשן אחד לאילן אגדל מענף שהאילן שנתן
מעשן הנה שרשן הם מהקנים בסופן מעה מעה אהם כשחוקכים ענף אחר מהאילן ונאעם
אורן אין שרשן מהקנים בסופן כהקנים התקן כך הם מהקנים למעה מהצדדים מהו ומהו יונקן
המים מהם ולעולם כהקנים התקן אינו מהקנה שום אנוש אל חיות ומהו שאמר ונתן לא יחדל
לא הן אמר שכקנים התקן אינו מהקנה שום אנוש אהם סוף סוף ונתן לא יחדל כתייה אומן

כבוד אהרן זקוק ועבודת האדם השומע להנהיג ונקרא עבוד וכבוד לאו כמשפט שמך הנה הדבר קשה
 במקרה יב כי משפט זה איך מודיע לאדם כמה שנים יחיה בעולם הזה אם מעט ואם הרבה וכך האדם שהיה
 יודע שלא יקבל לו בי אים מעט כמעט לא ישה מעט לפיכך איננו יודע כמה יחיה אלא הנה
 כבוד שנים והוא מעורר ליהן דין ומשכנן לפיכך איננו יודע כמה יחיה אלא הנה
 הוא חושב בלבן איש הוא חי מולן רב ויבן אומרו לן עד זקנה ואיכה ראוב אהלים ושמח בחור
 כילד והיך ומרו שאמר אים חנוכה ימיו ומפני חדשיו אהרן וגו' וזה יובן כמה שאמר
 יקל בחדש הנהוולא פשה אים בחנה דף וזל אים בחנה פשה אים
 חנוכה ימיו ומפני חדשיו אהרן חקין עשית ולא יעבור כשעה שהקב
 כדא עלולו חפן ימיו על כל אחד ואחד שנאמר והיו לאותות ולמועדים
 ולמיתים ושנים ולמי נהם לשרש עמאמע והנד דכין ליעקב ו
 ומפני חדשיו אהרן חקין עשית ולא יעבור אומג הרבה ליערש
 אים עשית חקי אין השמן נוגע כנס שנאמר ולא יעבור
 אכל אים איננו עשית חקי הוי השמן נוגע כנס שנא'
 מדי עובדו יתאיתם וכו' עכל

והשתא

כזה עבר
 לביאור
 שאמר איוב רכונן על טולם אים אהרן
 חוף וקאב ימיו ושנותיו על אדם רזין
 אהרן ומנס כידו לדעת כמה
 שנים יחיה אהרן ומפני חדשיו
 אהרן נזכה לומר אין ומפני
 החדשים ומפני כיד
 האדם אים אהרן
 הוא המפני
 והמשכנן
 כמה
 יחיה

והאדם אינו יודע כלום ולא עוד אלא שפסן חקין עשית ולא יעבור יזכה לעמד
 שעשית מה ולא יעבור כלומר שאמר מוסיף לו שנים על שנותיו אלא
 דוקא מה שמדבר וקבלתו כשעת יכירה אין עוד חוקה
 תהיה על שנותיו אלא יעבור מאותו הזמן שקבלת
 לעבדו וזה איוב פכידא ליה כסבל
 כשעבד דמכירא ליה דלכא הוספת שנים
 כלל אלא זכה משלמין לן לא זכה
 פותרין לן כדאיהו כיבמורת
 פ החולק עש באוסט שטרעש
 איוב למה אין הקב
 מוסיף לאדם ימים
 ושנים עבר
 שנוכח
 הראשונים

מאחר שהאדם הגדול עשה כחצות ומעשים טובים מפני מה לא יוסיף לו שנים על שנותיו אלא עשאו

ואתה כהן למעשה יהיך הכסוף שאני מעשה ידך שיציתך נאכה פועל לעתה חנם ואם תאמר
 שמונה גדולה כהן כענין יפלא על מה זה ולמה זה אכה מאמר למדוע פרעה וכפרת מאמר
 שיש תמיית המתים ויש דין ויש דין אחר המצוה היה לך להשת אונה לעיל אבובת וקדוה בעולם הזה
 והשמוע על תעלה להקים ממנו לעתיד לבא ולא כן אכה עשה לא כי עשה צעה הפסוק ועל כל פשיע
 ופשיעה פשיע אכה פופר הליכות אים הלכות לדב עבדי ולא ישמוע כלומר לא תהיה על תעלה
 להפדע ממנו לבסוף לאט לאט לא ראשון ראשון ומפילה הכפ מה אחר זה ובאשר אינו עושה עין ופיע
 הכפ הוא חתום כצדק פיע כלומר חתום וצדק פיע לפיכך כדי להפדע הכפ ממנו והכונה לעמד
 שאין אכה מעבד את תעלה ומלפניך לא הכפ אכה מלקי אונה ואיך מספיק בתהיית פשיע
 הפיע עד שתעט לענן לפדוע אונה הכפ זה אחר זה וכן על זה הדרך וכל מה יורה דלפא דין
 ומשכח אחר המיתה לא באשר מת האדם חלף הלך לו בעפוף לארעא וזה לך האות שאין אכה מותר
 להפדע ממנו לבסוף אחר המיתה ועוד הקוסף לקדוה הצי על הדב הזה בעענה חזקה ואמר
 האולם הו נופל יכול דאך לעמד אט יואה ההר כשהוא נופל ונסדק לאורכו ולרחבו וכלה ונעשה
 עפר הנה אחר זה יש לו תועלת אעפ"י דהו לה מאת הנפילה שהיא תהיה בעצם עס כל זה מוזר
 ונעור לשבח שהו כשהוא בלה עולה בעפוף יכולה ונעלה יכול וכן פ' נש' א'ל שהוא מלפני הכונה
 ואין דרשיט טה הדת באשר יכול ויפול ונעשה עפר איז יעשה יכולה ויעשה תבואה וכן נס כן עור
 באשר יעבר מותרותו שהוא ספ מותרותו כפיכות רכיו הנעשים שינדהם על הקפ הוא מותרות
 ונעתיק ונעתיק מותרותו ויורדים ממנו חתיכות ונעתיק אכנס יקדוה באשר זכית לבאור דב זה
 בעלונה ההר הו הדש ירושלם תכב ונה אחריו כן יורדים הים של הנעשים על אותם האכנס
 האכובות מן ההר ושואקים הים לאותם האכנס הדך היעב ונעשים האכנס עפר ויעלף שיעלה
 מהם ספחיים של תבואה מה שמתדמה דת כהיותם אכנס דכוקים כהו לא היו ראויים להזדע ולהעלות
 ספחיים של תבואה ואם כן יורד מלטה יש לאין הדומם והכעל מי שאן אחרי מיתה ופסידת
 דוקים מעם לשבח אומם האכנס אימ כן לא ורקות אינוס האכדית מכל וכל שכאשר הוא מת איש
 מוזר ונעור לשבח כלל לא הוא נאכד וכו' כעפוף דארעא ואכה הקיף עליו לנאם והולך על לקדוה
 ואכה מטה סטן אפ"י פת מוציאתו משרתת מכל וכל ואימ עבד כלל וככן יבדו כטו ולא ידע
 שאם היה נשאר בדמותו וכללתי היה עומד בעלמה מוכר בש בהיותם כבכור וכמעלה היה משתעשע
 והוא כרוב וכן טע אים כטו היו ככעב היה מרגש ככעם והיה מועיל להם להרפיל עלניהם לבט
 התקום להקל מעליהם הכעב ומהו שאמר יבדו כטו ולא ידע שהם כעושר וכבכור והוא לא ידע
 לשמוח עמהם וכעבו נסן ולא יכן לאו להרפיל עלניהם אלא אך כשח עליו ובאם שכשח ומפריד
 ונעשה חמה ונפשו הולכת ומתאבל עליו מלמעלה וזה הדבר הוא קשה במקו ית מפני מה מאכר
 תהיה תרתי האדם שאחרי מותו יכולה ונעב בעפר לא חל ולא מרגש כלל ויהיה פתור
 ומודת הכונה והדומם כדפי

ואפ"י

עוד לדוע הפסוקים לשבח והוא כ לעולם איוב היר
 מאומן בתמיית המתים והכיא נאיה כדוקה כמות העש
 איך הוא מוכר שיש תמיית המתים והתמיל ואמר כי יש לעצ הקוה ונ' והפ שאמר איוב להקב
 רכונם של עולם אין ראוי שתפא יסוין על האדם כעוון כתיים חיינו לא שעה מעלנו כלומר הקד
 מעלנו היסוין כדפי ויחדל מלקבל אותם ולכסוף כמות שירא השלם שבין העוב שהו לעתיד לבא
 איז נס כן השלם לו את העשין הרעם ומהו עד יכא כשכר ימנו יואה לעמד כמות שירא כשכר
 ימנו שאכה פדוע לו שכר פעולותיו העובות כוס התמייה הנה אים בעת ההיא יהיה נס כן ממן הפקידה
 לעשה והתמיל איוב להיות תוע על זה הענין מפני מה הפעולות העובות הם נפדעין לממן חמוק
 הרבה מאד שהם כוס התמייה ולמה אין האדם אחרי מותו מרגש בעוונתו כטו וקלעג עכמותו כקבל
 וכן נתי למה לא ירגש ככעב כדי שנאמר הקפיל על כטו כי זה הוא הכלית כונת התעוונת באשר סוף
 כסוף דכיון ועת התמיל להתמיה ולמה מפני מה האדם יהיה אחרי מותו סתות העך כלכך למערה

אמר הקדש לפי שחטטו בזה עשייתו ופסולתו שחטטו בו כלל כבודו ופסולתו
אמר לה כלשון הזה הנה הקדש לא אפס לא האכלה ואם אפסתי על עמולו ופסולתו ופסולתו
הנה אפס לא הייה עושה חוק בזה שדחה עליו וזמן שאמר הכתוב לתפוס על דמיון כללית
התפוס בדביו על הקדש ותפוס שהוא אפס אחרון לא אפסו כפי שהתפוס הוא אפס ואפס
עונש התפוסת בעונש העיקר אין בכך כלום רק שהתלה התפוסתו כן יוסף כן עבדתי דונת עמון חורה
שהוסיף לה אדם היושן עם על הנשעה ונזכרה בעת שדחה עליו אלא תהיה שנתה וכן עבדתי עם כן
על צווי האכילה בדפ"י " ונחמוך על טעמך עמוג שפה קשיכה חורה באומרה דתום הדין ואוכל שהתום
כתיב בזה ששאלו ונעלם ודחפו עליו וכן ואוכל ועוד דומה כחלק הנחש קשיכה לעצב שאם אחרת כדעת
מה על עמולו לעקר ודאי הוא שדביו הם דברי אמת וכך השיאנו ופרט ואוכל ולא נאמנו ה' אים להנחש
כי שאית מאת וכו' וכיארור העמון הוא שהנחש היה מדרנה אחר צערת כן העמון האמנם וכן האמר כבער
חיים הוא הדאם שבכלם בדפ"י לעול ולא די על להיותו בעול מכל הכהונה והיה לא שרא להשגשג מדנה
האדם שרא להקדוה עם חיה כמו שהבאתי למעלה דמה דמל שמתך שראת אוקם מרשעים כדרך ארץ
ועליוה לה וכו' הרי מוכח שהיה דאם למכר אצלה להיות עמה כמדנה האדם ומתך כן התחיל לעבדות
ולעעוה כמכאול העמון כפי השיג אורה ע"י העמון ולכן קללו קללה נעצת שיהיה כדור מכל הכהונה
ומכל חית האדמה ופירש מה היא האדמה הלא היא על גמוןך תלך שיהיה מאונה מכל הנבאיים שבכלם
לחם נובה וקומה וארה על גמוןך תלך מדה כנגד מדה ארה כן שיתך בעולתו שלא תלך להיות בעול מכל
הכהונה והחיה לא שראת להשיג את מדנה האדם הנה ערה יחד מעה מעה על גמוןך תלך ולא יהיה לך
והנה וקומה וכן הוי עליה אדור מכל הכהונה ומכל חית האדמה ונגד האכלה שפסולת (אמר לאכול וכן
דפ"י שלא היה ראוי שהאכל הממון הנה עם אית האכל דבר שלא היה ראוי שהאכל והלא הוא ועבר
האכל מדה כנגד מדה ישן כפי שית אורה האכלה קנפה עליהם ויהיה נחמו לעמון להיות עמון מן האדמה
כמו שאומר אחרי כן כי עש ארה ואשע ישנב ולכן כנגד זאת נקטע על הנחש להיות עמון לחמו וזמן שאמר
ועש האכל כל יום חייך והנה לבאונה מעלת כל יום חייך היא מעולה דהם קילל ועמון האכל והע
חייך לא שראת על הקדש ארה צמות לעמון האנושי לעולה ולהיות עמון אעמם ארה בעודך בחיים יהיה
מזנך ועמך עמ וכן ועמ האכל כל יום חייך כי בעודך בחיים יהיה חמך עמ ונגד השלשית
שהיית רואה עומדך אהבה טך ופינה ע"י השמש שהיית רואה לשכב אצלה וכפינו לעמון דאמג שהנחש
בא על חיה חמם והעיל בה מהוא באוסן שבב נקמה אהבה כי נכנס הנה כנגד זאת ואיכה אטיה כי נכר
וסן האשה כלומר שלא תוסיף עוד חוק לאהוב אחרך לשכב עמך לא איכה בעולה יהיה טך וסן האסרה
ואפ"י זה איכה אטיה כי נכר וסן מעה וסן מעך הוא יאוסך דאם וארה כחוסמ ערב "

והנה וקומה
וכן הוי עליה
אדור מכל הכהונה
ומכל חית האדמה
ונגד האכלה
שפסולת (אמר
לאכול וכן
דפ"י שלא היה
ראוי שהאכל
הממון הנה עם
אית האכל דבר
שלא היה ראוי
שהאכל והלא
הוא ועבר
האכל מדה כנגד
מדה ישן כפי
שית אורה
האכלה קנפה
עליהם ויהיה
נחמו לעמון
להיות עמון
מן האדמה
כמו שאומר
אחרי כן כי
עש ארה
ואשע ישנב
ולכן כנגד
זאת נקטע על
הנחש להיות
עמון לחמו
וזמן שאמר
ועש האכל
כל יום חייך
והנה לבאונה
מעלת כל יום
חייך היא
מעולה דהם
קילל ועמון
האכל והע
חייך לא שראת
על הקדש ארה
צמות לעמון
האנושי לעולה
ולהיות עמון
אעמם ארה
בעודך בחיים
יהיה מזנך
ועמך עמ וכן
ועמ האכל כל
יום חייך כי
בעודך בחיים
יהיה חמך עמ
ונגד השלשית
שהיית רואה
עומדך אהבה
טך ופינה ע"י
השמש שהיית
רואה לשכב
אצלה וכפינו
לעמון דאמג
שהנחש בא על
חיה חמם
והעיל בה
מהוא באוסן
שבב נקמה
אהבה כי
נכנס הנה
כנגד זאת
ואיכה אטיה
כי נכר וסן
האסרה ואפ"י
זה איכה אטיה
כי נכר וסן
מעה וסן מעך
הוא יאוסך
דאם וארה
כחוסמ ערב "

ואמר

א האשה אמר הרבה הרבה על כבודך והחוק נה' הנה העמון הוא לפי שפסולת
באה איה הרבה הזאת כמו שביארת למעלה כפסוק ויהיו שניהם שבעים ונה'
ולא ירבוטאו מלה שחמם כמע נחש והנה עקר עמון הרשעים רלוי סה לפי שאם היא הייה מנאנת בדבר
אין דבר וכבר כתבת למעלה שאורן העמון עם למה העמון וכפינו בזה שדדשו קלל שמתך כן ישן ראו
אדם היושן וכפן שארה חוק לבדה ויפתח הנחש ונמצא שעמון הרשעים היה עמון כגדון ואחרון ככד
למנות עם הנחש עם חין שאינן חיינה ולכן ערית כעמון רשעים כדמעמם נא אישך רשעות
ונה' והנה לא עמון אורה כעמון האכילה לפי שאין לה כל כך טעון כי הנחש השיאה ופיהה כמעלתה נעמ
כדפ"י לעול נדי. לה עונש הרשעים נצטע הנהה כעמון רלוי כעם כדפ"י "

ולאדם

אמר כי שמשך לקול אשהך ונה' ונה קודם דדשן ואו' על מלת שלום דהכ
ה' על שהאדם ונה' כמו שאמג שהאשה ונה' לא טעמך דפ"י אית שפך שהקדש
לא ראה לימד שמו עליה ולכן לא אמר הכי ויאמג ה' שהאשה ונה' לא שהאשה אמג ונה' כל ע"י שלח אמג לה
ופירש לנו הכתוב וי הוא השלח הנה הוא ולאדם אמג שהאדם ילך נאמג לא שנתן אורם הדברים וזהו פירוש ונה'
על מלת ולאדם ואם יקשה כעמון הארץ הוא אמג למעלה ויאמג ה' אים לאשה מה זמר עשית לך שהקסם

ואת האדם הראשון שהפסיק בגנים הגדלים למשפט בברוא שבתחת רבון הוא עד
 עלתו לאדמה שם יעבוד ויאכל עמו ועורו את אדמתו הראשון באלת הסלמון למטה חזק
 ואמר עד לתי החמץ הקפיד ומו לבן רב הונא נטה לדבר אחרת וסוף
 באלת הקוללה טיף לתב הונא וטיף עלה ילם כלם ובלבדים פסוק עד לתי
 החמץ אל עלען שיתת אדם הראשון ולתינת שאר בני אדם ולכן הפרג טעום מולתו כבאר
 ותינת אלה שפיר והי שפיר שכל התאמר פסן לדנות ל' הונא לפי שהיא
 לפי בני דרים בעד עלען מיתת אדם הראשון / והפ עד לתי החמץ הקפיד למרה שנמרה על
 אדם הראשון לעולם היתה איתה היא דל עד לתי אורח שהיה החמץ כלעג' ראשון לחמץ זו נבואה שאדם
 הראשון היה ראשון לעולם ליתת החמץ וכן פנה הכא לאדם הראשון כשם החמץ כג' להנהל התול אהך
 ויש היה החמץ היה כהרעה נשמתו ודכש מלת הקפיד לשון התגדה כלג' כהרעה היה לעולם והוא לא על
 ולת הקפיד הוא התול ודוק שני ההין הפלפון מלשון הקפיד החמץ וכזאת הדגש את שפר " וזה
 משלן כי על וזה הפל התול כלען הנמרה שנמרה על אדם הראשון הנה מלה איטיב דכש למא אם ענין ולעג
 שהפיה אדם הראשון הוא ובע ברפלת ההפסד הנה לה עוב ומה לשם שרואי הוא שיעג אדם הראשון עד
 סוף כל הדורות ומלח שכל דור ודור הוא הרי דרוכ שנים לשה ולתי " אחש ומה ראינו כמות הען שהיתה
 משה לראש לעולם ומה עוב ומלד זה מות בדפ' לעיל שאלמלא פחד ולתי חין וכלת שיש בלוקס חיה זרה
 העולם וכן הוא אומר דמו ובלתמאן ואחרו דמל לעולם ידגמ אדם עלה עוב עליו דע וכן ויקפד לו יום
 היתה ואם יכניעו דע ועושה האדם מצות ומעשים טובים לעשות צדיק לדבר ואשכי אדם הפסד
 הקפיד וכן היתה באופן שהיתה היא משה לאדם לתיים ולתינת היא חיותו ואם כן כואן ותימיה עובה לאדם
 הראשון על שהכתיב לעולם וככן הפל התול על הנמרה שנמרה על אדם הראשון לעולם היתה איתה
 ופי התול סוף איכס כמה צדיק ואמרידי דלתי בענין אדם הראשון כלפי שלא היה עונש היתה בעולם
 בצדקה היו עומדים ולא נש להם פחד היתה איהיו צדיקים דכלתו הכי צדיקים הם מצד עצמם מה אינו לפי
 שבר דמו דמל כפסוק טר כל אדם יחתם וכן ומתיי לה בלוקס כמנס דלך ק' ל' ואל ופר כל אדם יחתם לפי
 שהיתה הקפד אדם כל הדורות ונתנם כפסן על אדם שנא' מה פסד הקפיד אדם אמר ליה על מה שהכתיב
 ולתי לצדיקים כן משמע אדם כך הקפיד ומלח אמו לפעו דכונן לעולם וכן עשית בעולמך ולתי איכסן לפי
 על הרשעים כשהם חיים של על הכהנים שלא יחיו ולתי מעשים על אחר כבהקה למך שלא כפסד עכ'
 שהכתיב ולתי עליהם אחר לתי הקפד כך אט עושה כון סבא האדם להפסד וכן העולם אם נגלה עלו הקפד
 ואחרו לו ככח העשיר שאתה ותי על מעשיך והוא כתיב והוא חוקם ולעתידי לבא שכאשר יבא הקפד
 לבן עם ביותו מטיא כל הפסים של כע אדם ולתי להם מעשיהם לכך נאמר טר כל אדם יחתם טרל' קרי
 מבאן כי איש כמותו ותי ואין לשום תב עולות על אדם הראשון ומה הרעיון הוא על נפשו וטל ארכבעה לא אשכח
 מה שאמרנו ויגל ארכבעה ותי בשמו של נחש כדאיתא במסכת בבא בבא רבא רב' רמל רב' ארכבעה ותי בשמו
 של נחש וש' הן כעמן בני עקב ועמרו אפי משה ויש אפי דוד וכלאב'ן דוד וכלהו מצאן נתידי להול בד ויש
 דומה טיה קרל דרניב ועממא בן אויש ושמו יתרל הי שרל אשכ בא ש' ככיל כר נחש אחות מצוה וכו' לא ככיל
 שמה בשמו של נחש וכו' עכל ישן כי על ארכבעה אין ראוי להעגש לאדם הראשון יער כפו ראשון לעונק ולעולם
 התולא כתיב ומה היא עוגרת וכי התול הנה מה שהטיט ויכלו רמל' לדתי באמתור שלא יתרו כיש בשמו של
 נחש הם ארכבעה בלבד אחנם כתיב וכמה נופל לעמר שלא יתרו כי אם כעעו של נחש ועלם דכר העשע דמל
 ועוד כתיב וכמה חסדים תבין מאותו חמץ שחקרו קמל וחמו אורח הארכבעה הנה מאת איטיב ט' נש מצו היתה
 הצדיקים והישיים מלאתי חקום פינגר לאדם הראשון שאין להם עליו שום תבעות כלל לפי שכשעתי ותינת
 כמעמד הרשעים אם כענתם חפשי כמו שדגשו רמל' כפסוק ולתי חמץ משה איהי חמץ עלה ולעמר א' הקרי
 חיות לא חיבות ומלמך התול וכו' עכל היו מבאן שבתבעלה נמרת התינת כעתי התיא לא שבעעתי
 היבס חמטיוני של כעל ולקו לעיל החל לחכה התולת לחידין באוסן שאם כום ותינת תניה בעמי אדם הראשון
 ומען היתה אשכ הכא לעולם ואם כן ראוי היה אדם הראשון אשכ יחיה כה שעתא ויקום ויתכלך כן' ואם
 ישרא חמיו וממאן ועו ופעעו בענין עין העל עד שהחמיו התינת לעולם אדם הראשון ומ' איכסן לה כהא'.

ק"ס ואלו הם המצוות אשר צונו לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם

והנראה

לעורר לבבך בזה המקום שכל המצוות שצונו לעשותם הם מצוות רבות ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם

והנה

כדי לראות מהו המצוות אשר צונו לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם

ובזה

בזה המקום נראה לנו שהמצוות אשר צונו לעשותם הם מצוות רבות ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם

והנה נראה לנו שהמצוות אשר צונו לעשותם הם מצוות רבות ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם

ובזה נראה לנו שהמצוות אשר צונו לעשותם הם מצוות רבות ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לעשותם ואלו הם המצוות אשר צונו לא לעשותם

חיי ופרי ואחר ואזנה כדור כח עמך להכריח... מאי עמך מאור כחלבוני הוק דאמר לך ולדונ יואב ועבדי אדונ המלך חונס ונא סגור אפך שבו קיק פונגו אה הדבור
אלא כפי המלך קיק מאור כחלבוני על אפך כחא ובחא באומו אה הדבורים א המלך בעמחו כפי ודוק חלף לך אומר דבי
המלך אה ודבור וס על ידען שאורה דבר לדוד המלך פה א פה ואלא מקחן מלא הוא שא שא רב ללחך זכות ולחך טבען אוריק לא קיה
צדיק לון סמנדרין לפ דאמר לך אחד טעם טעם קמל זכות על יואב כפי דוד המלך וכן חמת המלך טעה בו ועל לדונ חונס סמנדרין
עמך ולק אן על שיש סגל דונבא כחכ כע עמך והשיל ארע שפור שא לא קוס כחכ אה אוריה חמת הכית בחוב והפסידו בעתס והחכיר
ען לקיסת האש אומר ואעפן לקחתי לך אש ואמב נעזר אש ואמר ואורת הרעב בחוב כע עמך ועוד יתיישב נסין למה למטה
אמר את אוריק חמת הכית בחוב וסתס ולן הזכר מרוב כע עמך ולמה ען ואמר ואורת הרעב בחוב כע עמך ובזאת הדורה
אבי שפי הקק קיוב שמחך ואמר וארת אשתי לקחת עם וארת אוריק הכית בחוב לפ שהוא נתינת עם א האמר כדפ ונש
למעלה סתס ואמר את אוריק הכית בחוב לדמון ולומר אפך שהיית חכה אורת בחוב א לך לא נבן לעשותך אן לדון אורת
כסמנדרין ולמה הכיית אורת ואמר ואורת הרעב בחוב כע עמך לומר מה חרוב כע עמך אי אהך נעש וכו הדי ובאן סגל
הפעולת אשה דוד המלך כע על אן ען אשר חמא כלל זו היא כפי סופרת הנחרת

ונם

אמטט נבאר ען אחר שהוא ככה ולא כפועל שכתב דוד לעשות ולא עשה ונבאר הפסוק באופן אחר
והפ אומר ען הנבוא לדוד המלך עה חזוע בזית אב דכר ה לעשות הרע כשטו וכא שכתב לעשות
ולא עשה והוא חרוב על עמך ההדין דכתי ורהר האשה והשיל ותרד לקוד והאמר הרה אנו והיה דורה דוד עיבא אוריה לכית
ויהיה ההדין ויהיה אורת הכן כמ על אוריק ולק כפי וישלם דוד איואב שלח א את אוריה חמת וכתו ויאלף דוד לאונכיר
רשאיך נחן נגלך וע לא אבה אוריק טוס האשון וישכב אוריה פרס כית המלך ומזר יוסעט ועכב אורת לכחמה והסקה
יין שהוא פרסו האשה כדי א לך לכית וישכב עמה עכן כתיב ויקרא לו דוד ויאכל לפס וישת וישכרו ועל זה היה עושר
דוד ארת וסתס כדי א לך אוריה לכית וישכב עם כתיב אשת ויהיה כן ואלף כן ואלף דוד ארת וסתס
אלא עשית כוונת אחר כן ולא רבא לעבבו עוד אן אמר אין לאו לעשותך ארת ההדין באוריק וען סוד שוונת אוריה
על חמלה אשר נבד ורבה דוד לפרס שההדין הוא חמטן ושהכן הוא כנו " ועתה בא ורחק אס השקחא קיה נעשית
חמלה אשר נבד לרת ההדין באוריק היה זו רעה חולה הלא היא ככת " א' שהיה יורש אורת הכן לאוריה שלא
כנו ואלה האוריה היה עב וכל הקודם כנכסיה עב זאת אשי כתיב אס לא היה חולד אוריה כנכס אחרין כלל אכל אס היה
חולד כנכס אחרין לנש חמטן הירועה ועל עמך הכן על דוד ה"ה ככנ לאוריק והיה נועל פי עטס כנכס אוריק שלא כדן
ועוד נבן סגור אחרטן אס היה חולד אוריה כנכס אחרין ומה אחד חקן כלא כנכס והיה כנו על דוד נועל אתי כחלף שחמיה
כעול לייס ועל האשה זאת היבוא היא זקוקה לייס אמיו על כעלה אלק אוריה " ועוד זקוקה חכלס שהיה יכול זה הקן
לקחת את אורת כתיב דוד המלך כחמטן שהוא כן אוריק חמת סוף דכ שאס היה עושה דוד המלך מה שחכב לעשות אלת
ההדין באוריה היה ען נבול כחולד חלד כמ עשה לא שהחמטה רעה לא צרפה למעשה ופרסס הדכר לכל שהיה אורת הכן
כמ וזהו שאמר לו ען הנבוא חזוע בזית אב דכר ה לעשות הרע כע עמך ואמר לעשות שכב לעשות ולא עשה והנה כתוב
לעשות הרע כע עמך לחזוע אזה הען על ההדין אין דואה אורת אן הקמה כע עמך כלכר עלא היה עוס ארס יודע דכר זה כלל
וישעו הסתוב כן הוא שאמר לו ען הנבוא חזוע בזית ועל כחולד חקן עלה כדעך לעשות דכר הרע הזה לרת ההדין
אוריה ולא ככלכר אן ענסין את אוריק הכית בחוב רעה עמו אן היה לך להכות בחוב כלל ישן וכיש כי הוא היה לך לחיוב עפס
כע עמך אן גלית הפלגתי באש חיייתיה כספר כל וקר כסמוק ויקן דוד ויעמוד אה פלגתי ויקח את חרבו וישלפה חרעה וכו
אל ואלא וישלפה חרעה חזן להא שאמר רחל שהיה סוטר וחמונת ואין פורת אורת לשלמה חרעה ועמו של הפלגתי יודע
לסתמה ועד לדוד לתת לו כתי שחל למה כדי שיסתם חרבו וישלפה חרעה ואז ענש הקכה לדוד עיקח העפ אשתו של דוד היא
כת שבע כי העפ נחא ה"ה אוריה היה עב וכל זה נחמ באומרו וישלמה חרעה להודיע אדכר גדול היתה שלפיה חרעה
עכל וכזה נבא לכחורו שאמר קרא הבא את אוריה הכית בחוב ולא זכרת לו המוכה אשר עשה לך בחוב גלית אשר הכית
אלא הית לך חוב ולא היית יודע לפרו חרבו חרעה ער שהוא פס לך ודוק עלי שאמר הכית בחוב ולא אחור קרא הכי ארת
אוריה הרעב בחוב אן הסת לחזוע ולומר אן זכרת את אשר הכית בחוב שחא רחל גלית וכזה את אשר אומר אשר
הכית לכחורה הוא קשה לפי שדוד לא הכה כידו אן כתיב ליואכהבו את אוריק אהמקום אשר ידע כי אשאי חל עס ונא ואך קורא
אומר את אוריה הכית בחוב ה"ה חלל ואורת שלח לדונ בחוב כע עמך אהמט כחלי דפי אתי שפי שרמז מה שאמר שהוא
גלית שהכה אורת דוד המלך הוא כע עמך ואמר עוד ואת אשת לקחת לך למה שיש כדכר הזה נחא חממה כדכס " א'

והוא ידוע שכל שיהיה בן שנה ופחות שיעבד הוה כחול שדדדל בכדא שיהיה רבך דף לך ואל " אומות אלה הן
 ללכת בדרך " ר' ברכה נ"ל לוי כג"ס ר' חמאי בר חמטא מטעמיה לא נסקדה רבקה עד שהתפלל עליה יצחק שלא יהיו אומות העולם
 אומות העולם שיהיה פירות לא ויעתה יצחק לה לבח אשתו וכן ומאמר דאיתא לדן גגודו כו אית הדבר הקשה וס נכיל עלא
 יהיו אומות העולם וכן יהיה כג"ס לאותו צדק ויהעבב מלהיות לו כנס " ועוד דהא איש סחן בהנדה שכלעם בדרך אר
 ישאל ולפי זאת דרשן למה הנה הקב"ה לכלעם שיבדך את ישראל שיהיה לאומות העולם סתמן סה לפי שבדך אותם כלעם נבדכו ישראל
 והיה להם כל אותה היוונה אמנם הנראה לגד שהקפיד הקב"ה הבא נבי לכן וכתבא לפי שמתכוונת לקבל את יצחק וכדכו לרבקה
 בזה האופן ולא מוילה אחרת כי דל בשכל אשת אחותי כי אנו מבכרים זאת הכרעה שייש זרעך את שבע שונאיו והנה כל האומות
 הם שונאיו על זרעך לפי שהם טובדי ע"ו וזרעך אינו טובד ע"ו ומאז שכל העולם הם שונאים שלו ויש אנו ובענין ככלל ועכ"ו
 אנו אומרים זאת הכרעה שייש זרעך את שבע שונאיו אך בזאת אמת " לפי רבבה אל הכנס שצאו יצחק דוקא אותם הוא שיזכו
 ויראו את שבע שונאיו אבל אם יצחק יקח לו אשה אחרת לא יהיה לו זאת הכרעה וכזה תת"ש מלת אחותי כי דלכאורה
 היא מיוחדת ועם כן מלת את איתי על נבן שבא למטעמי ליתחך כדפי ולכן הקפיד הקב"ה ומה לבכוד אותה צדק
 ועבד הדבר עד אשר התפלל יצחק ולא רצה לעשות לרבקה לא ויעתה לו ה' ולא לה הפך ברכת לכן ומה שהנח
 הקב"ה את כלעם המע לברך את ישראל זאת איש דהתפ לבא סתמן סה לאומות העולם לפי דכולי עלמא ידע שכלעם עלא
 כדכונן היה מבדך את ישראל ואין סו ולבו אינו ואדרבא ברכתו קבלה תעב לו ולא היה אותה הכרעה רק להראות
 הקב"ה את גדלו לכל העמים שכלעם כו לקבל ויהסך ה' את הקללה לכרעה כחול שאמר בלך לקב איני קראתיך והנה ברכתך ועמא
 עלפי כלעם לא היה סתמן סה לאומות העולם כלל

ונחזור

לענין לומר שצחק נהעבב מלהולד את יעקב בשכל אומות העולם ומה שיש הפעולה
 להקב"ה על יצחק הוא למה נהעבב מלהתפלל כל זה הזמן שאם היה מתפלל בהיות
 רבקה סת"ב שנה מיד היה נעבד לפי שהדבר לא היה תלוי אלא עד שיתפלל וצחק זהו התרעמות שיש על יצחק שלא התפלל שיהיו
 לו כנס מיד וקילעלי ארבעה הקמילה להתפלל לא היה הוא מתפלל בעת ההיא שכן כתב ויעתה יצחק לה לבח אשתו יוצא לומר
 שכאשר ראה את אשתו התפלל אז את לבו ויעתה אף הוה הדבר ידוע שובר האבות למה היו מתקנים שכבר הנה אמת שאחר למצא
 השכן ומאזיט למדן מהבא הטובה נצחתי ה' הכיב לכל עול עשה הוה שהעלה הוה חוס באדם לאו מאוס הם אחרים שהוה כמאמר
 חוס כדכ"ס שהוה כדדיו סת"ב התהלך לפני והיה תמים

והשתא

החומר הוא מיושב על נכון כנוי לתפלות דבר דבור על אונסו " ועוד
 נכתוב מוכ מעם אחר למה אומר הכתוב הבא התהלך לפני כימה לו להצטר
 ענה הדבר הזה ואנכי נדע ונאמיע גדולת מעלת מצות המילה ויהי מאמר המצות כדאיתא בנחמא מוצת במסכת נדרים פ' ארבעה
 נדרים סוף חתי דקום שאני נהנה לעולם וכן ואל ר' מאיר אומר גדולה מילה שכל המצות שעשה אברהם אבינו לא נקרא שם עד
 שאל שאל התהלך לפני והיה תמים ע"כ

ויש

להקשות " ה' למה איצטריך לא שמועין גדולה מילה דפשיטא שהיו גדולה עד מאד
 עבדי היא אורה ביקרין הקב"ה וכן בעי ישראל ומהיכן תפסך אר עתן שאינה גדולה עד שהוצרך
 למה לא אחר שהיו גדולה מזה המעם שאחרים שהיו אות כמית בינו ובינו ואין לך יסוי כד
 אומרו גדולה הוא מיותר והט היה לו לומר ר' מאיר אומר כל המצות שעשה אברהם אבינו לא
 נקרא שם עד שאל וכן נחמא שמועין שהיו גדולה מאחר שאל נקרא שם עד שאל וא"כ למה איצטריך להקדים ולומר גדולה
 מילה ר' איך הוא מכביע גדולה מילה מזה המעם שאל נקרא שם עד שאל והלא לעולם אימא לך
 שמוצת מילה היא שקולה כאחת מאשר כל המצות וכאמ"ל שאל היה אברהם חספ אף מצות מילה לכן כאשר עשה אותה נקרא
 שם וכן הוא הדיו אם היה חספ איזן מצוה אחת כמן מצות שרוב אז מצות שאלת הקן והיה עושה אותה היה עם כן נקרא שם
 כמ"ל וא"כ למה הכביע היא זאת ה' איך הוא אומר גדולה מילה שכביע נקרא אברהם שם דכאמ"ל
 אם אברהם לא עשה שם מצוה בעולם וכאשר עשה מצות המילה לכרה נקרא תמים איז מאס היה מאיר כנודה למעלה גדולה
 מצות המילה אבל השתא שכביע עשה מצות הדבר אז כהצדק עמקם מצות המילה נקרא תמים ואם כן נמא דזה וזה
 גרס להקדמות לאברהם שם ואיך הוא אומר גדולה מילה דמאמיע שהיה לבדה צמח לאברהם להקרא זה השם על שם
 איך הוא אומר גדולה מילה שאל נקרא שם עד שאל והלא לעולם אימא לך שאינה גדולה לפי שאל היה הקב"ה יסול לקדמת תמים והורא
 סול וכעל חוס כמו שמוכח מהמאמר שהבאתי למעלה שאמר הקב"ה לאברהם אין כך שמוצת שאל העלה העבד אותה וכעל המעם וא"כ

מספר ימים נע יופי כתיב וזה הדבר אשר חל יהושע בן נון ויהושע זמלן
 אלהם נבגים לאף על פי כן אחד בקרבן לאברהם חסד עבד זמלן לך ולזרעך אחריך וכן על חשב זאתה את ברי
 השאור עבד והנה לאחר חתונה לידן צריך להבין חנה הייתה סכדת ישראל שלא היו יושבים למנוח ואיך טלה על
 נוחם איכסן לאף והם ערלים ועוד קשה סוף אחד להם יהושע שלא נקן הקרבן לאברהם את האף כי אם על
 חנה ואהרן את ברתה השאור והלא לא חסדן שרלה הקרבן את ענת האף על חנה שישאן את החילה ארץ
 ארצה יע אחידיה חסדקה סין ענת האף וסין החילה שכן כתיב ויאמר לך לאברהם ואהרן את ברתה השאור
 שנראה שהיא אחידיה כפע עמדה ואין לה קשר עם האשור למעלה ואם כדכרין לעד כדכרין וליתניסו כחוד
 אחידיה ועוד למה לא דרש סחוסם חסדקה לישל חנה דכתיב והקיות את ברתה וכן וכתיב בריה ונתת
 לך ולזרעך אחריך וכן והנה מוכ אחד זאת הדעה ועמדה לענת ענת אזהר היתה סכדת ישראל שלא
 לחול אף בעת ההוא לפי שהיו ידאים קן וישאור הכנעני והפדיון והחוי כיהם נאולים ויכולו עליהם כעם באשר עשו
 כע יעקב לא נשי שרי שם סוס השלמי בהורם כואסם ולכן היה דעם שלא לחול עבד אשר יניח להם חלון ויהם
 וישבו לבטח כאלו אף בעת ההוא יחולו וכפרע כדאורם שהקרבן ויתר על החילה כל הארכשם ענה אשר היו נוסעם
 כדרכו אעפ"י שהיו נוסעם לקט לקט כדחייבה דא"ל כפרעה אה חסדן ואל שכל אמה ואנשים שנה לרץ
 שטו אל עשרים חסדקה עבד ואם כן היו יכולים לחול את בניהם כהורם מעוכים ועסבל זה לא
 דכה הקרבן שחולו מאוס חולשן דאורחא כואו אחריו ואל כחסדקה וכחוקר הערל ואל וכדכר
 חלי עמדה לא חלן אי בעת יחולו מאוס חולשן דאורחא ולי בעת חילול מאוס דלא טוב שהן נוח אפניתי
 וכן עבד הרי שכל חולשן דאורחא לא דעה הקרבן שחולו ואף שכל חסדקה נאסע והאסע היו חקעבסם ויתר מאסע
 נאסעם לא כההקרבן שחולו כדכרין ואף לחד מאוס לא נשיב חקעבסם עס כל זה נאסע למנוח חמדין שלא דעה הקרבן
 שפרסם ישראל כשכל החילה סין שלא היתה חסדקה נוח אפניתי ונסין הבא לא היו דעם לחול כדכרין ומיר באשר עבד
 את הדין וכלו ליניסו שהיו ידאים חסדן וישב האף ועוד מעם אחר אישרל היו באים כמעשה חסדקהין כואוסם ליניסע
 שהקרבן נקן את האף כחמה לאברהם כחמה סין הכרנים כואו אחריו הכתוב כיום ההוא ברתה את אברהם כדכרין לאמר
 לזרעך ענתה את האף ולא עניין לא הנה אברהם חבול דעם אמן יכולים אמן לעבם לאף ערלים והם היו סכרם שמה
 אחריו אחריך לאברהם וענת לך ולזרעך אחריך את האף חמדין וכן ומהך ליה ואהרן את ברתה השאור לא היו סכרם
 שהוא על חנה ואהרן את ברתה השאור לא כשכל ששנה את שחן אברהם חזר לומר למה למה ההכנסת את ברתה אהרן
 חקדחה דען ועוד מעם אחר שישל ענה ככרנה סכדה כונה ואחריו לאף דעמדה ענתה האף אכר
 החילה נאסעם על חנה רחלה אף הכי יכולים אמן לעבם לאף ערלים לפי שכל יס כמ הוכה חולשם שהיו כל העם
 היואן חאסדקה היו חולשם וכל חיי שהיה פחות מעשנים שנה לא חנה כדכרין לפי שלא נבגט ככלל הגזירה שהדי לרץ
 עזרה הוצר כיהם על כל חיי שהיה חכן עשנים ענה וחשלה וזה שהיה פחות חכן עשנים ענה חזן ונבגט לאף ישראל
 ואורם היו חולשם חסדקה אצטן חאסדקה אס כן הרי הם יכולים לעבם לאף ישראל מאחר שהיו כיהם הקרבן חולשם חסדקה
 שהיו כיהם הרבה חאסדקה כדכרין שלא היו חולשם אף הכי היו יכולים לעבם יען וכיש שהיו נאסעם על חנה אחר
 הקרבן לאברהם כחמה סין הכרנים לזרעך ענת את האף הזאת וכן ואז אברהם לא היה חולו והכעם הקרבן למה להם
 האף עס היות שאינם חולשם כואו אברהם אכינו עבד למה אחר להם יהושע חנה אהרן סכרנים עכבטן לאף ערלים כשכל
 שאינם אכרנים הקרבן לאברהם להקל ולזרע את האף כשלא היה חולו הנה דען למה כיהם הדכרנים אין לפחות עליהם
 לפי שלא הכניח הקרבן אף לאברהם אסין עבד למה את האף ועדין לא היה חולו לא כדי להשק את רעםן שאמר ה' אקיים
 מה הקלע למה הקרבן וכל כו כו סוף על האף ומה שאמר הכתוב כיום ההוא ברתה את אברהם וכן ידעה לומר
 שם היות שלא היה חזמן כיהם האף לפי שערין לא היה חולו עס כל זה כיום ההוא כשיו הקרבן למה את האף כיהם
 להשק כען חמדין ענתה את האף ק היה אחר הקרבן לאברהם אכינו יען וענת לך ולזרעך אחריך על חנה
 ואהרן את ברתה השאור ומה יהושע הכניע להם את הדבר הזה שהוא על חנה כשכל כיהם קושות אף
 למה לא הכניח הקרבן וסכד פסוק וענת לך ולזרעך אחריך וען יום סין הדכרנים הקל לעבם הכך אחר פסוק ו
 והקיות את ברתה היה לו לומר פסוק ואהרן את ברתה השאור שהוא חכר על עשן החילה וקווס התחיה ואם כן למה
 הפסוק טעם למה איצטריך הקרבן לחזור ולומר לו ענתה האף והלא ככה הכניסו על זה כחמה
 סין הכרנים ואם כשכל שאין חכן כיהם לפי שכל יקום לעולם ואף שאינה שחן לא יבעל הכעמרת

שנה הלבו כע ישראל ונתן יד למה איצטויך להצטרע שם שבוטוק קללך אשר נשבעה לבשרי הריאותי
ונתן אשר נשבע לאבותם להקטלם אצל זבת מלב עין למה אחר כי טרלם היו והלא כבר אמר
למעלה וכל העם קילדים כחדר לא חלף וזה טרך עתה לאומה שנת ולא עוד אלא שחזר ואמר כלא חלו אופ

נראה

לענות דעת ליישב הפסוקים כזה האופן שאמר הקב"ה ליהושע בעת ההיא ונתן יד
לומר עם היות שאין עתה זמן החילה ימן וסמן שישראל הם קדושים היום לחלחלה
כגו איוסיהם ואיך יחולו עתה עסלמה בעת ההיא אחר ה' איהושע עשה לך חרות צורים ונתן ואמר עשה לך
כלומר לך להטותך ולתעלוק עשה לו השתי חרות וכתאו הענין שאמר הקב"ה ליהושע אם אלה דוה אצרכ
לפניך בשתי חרות צורים חרופין כגו אויבכם הצרים ארבע דוק שחלת צורים היא כרתבה צרים לחוז על האויב
הצרים הנה דמלך אצריך גם אלה שרשעה לך שתי חרות צורים חרופין הלא הנה א' עתה חול ארבע ישראל
כלומר אופס הנלדים כחדר אלא חלו עדין כלל וזהו שאמר ואוב חול ארבע ישראל כלומר כאשר אלה חלת אופס
כמצרים עתה גם כן אוב חול ארבע ישראל כ' רחם כחלת עתה לומר שיחול עתה לאופס שאלו כמצרים
שיעשה להם פועה לפי אלא עתה חרות פועה עד עתה כחומר דלל ועמא כנגד או השתי חרות אשר יעשו
כע ישראל הם יהיו לך לפניך שתי חרות צורים לאויבכם הצרים ארבע והנה פועה דקרא כחוקוחו חונן והדגש
הדגש לתפלת הכחול לבא עד הכונת אל הפסוק ואמר עוד וישאלו ונתן בא הכתוב להפד אבתו אל והוא
איך עשה יורד חמה שצוק לו הקב"ה הלא הוא עשה חרות צורים שהם רחם לשתי חרות חילה ופועה כדפי ולא
זו כלכד אלא גם כן שצק לפרסם הדבר לעיני העמים אלא יאמרו להם אחריון אילו היינו יודעים אתה הייתם
חוקלים היינו נאים עליכם כמח למך חק עשה יהושע לפרסוהי נחא לקח כל העלית ועשה אופס נבטה וסור
העודף כחומר דלל כחדר חזית דפי' וזל עד שיפא היום ללי אחר כשעה שחל יהושע ארבע ישראל
העמיד להם עולותיהם נבטה וזוהה עליהם חמה והתלשן ועלה רחן לפי הקב"ה כדיו קטרת השמים וכ' עכל
וזה החומר כגו סודות אורו כדוה פועה חק ועמא אצרכ גדול עשה יהושע והחלה ארבע טרם מלל הכתוב
אל ישראל אשר כמחן כהקב"ה ולא יחולו מאיבהם כלל ועיקר החדר ככונת החכין כלי לעשות נבטה חמה
כד' להודע לעמים אשר סביב ארצם איך עשו חילה והם כמאמס עליונה ומחן דדגש יחלל נקבו אחר וישע רלו
יהושע ונתן חול ארבע ישראל אצבעת העלית וחומר עוד וזה הדבר ונתן יד למה לומר שיהושע אמר כלבו כודר
הוא שישראל לא ידעו עתה לקיים לדבר לעשות חילה כחלת השעה שהיא שעת הסכנה חסע אויב כדפי ולכן
הקדים ודיבר איהם כדכר קשה וזהו חק אחר קרא וזה הדבר ונתן לשון דיבור לשון קושי וחק אחר קרא וזה
הדבר אשר חל יהושע כל העם היוצא חוצים הנה דקדן דכין וכן הוא האמת שיהושע חל כל העם היוצא חוצים כחו
שדרשו כדכר חל בשמות רסה פ' טא שפרשה וזל זאת חקת הפסח אחר ד' שמשן בין חלפתא כיון שישראל
ישראל ונתן ויש אומרים שם היה יהושע שחל אופס שחומר ושוכחול ארבע ישראל עתה וכן עכל אס כן הרי
חכאן שיהושע חל אופס ועתה התחיל יהושע להוכיח אופס והפד לנו הכתוב חק הוא הדבר אשר דבר להם הנה
הוא אחר איך הוא חל כל העם היוצא חוצים הזכרים כל זכר לחקמן וערעול ואפי' שהיו חוקלים כנצרה נצרה על
כל אנה החלחלה חכן עשדים שנה ומעלה חת כחדר כדך ולא הושל להם הדבר הנדון אשר עשו כחלת חוצים
וזמרה חתו הדבר אשר עשו כחלת חוצים הנה כ' חולס הן כל העם היוצאים שעשו חרות חילה כהיותם על פני
גמיעה שהיו יכולים למרכ כדך והרין עמדה באדם איך נחול היום כערב פסח ולומר נשים לדרך פעמין ואנח
כוחים ומהרן כעמאית והם לאן דברו אלא הפך וחיד עתק לחול ולא עני דבר והנה עסלמה לא הענה עליהם
חצוה חילה אלא חתי כדפי' עמל האמת לא היה רחמי שיחולתו כחדר אלא שיכנסו לארץ ואם יחולתו לפי שהאין
נתנה הקב"ה לא כדפי' על פני חילתו כחו שדרשו וזל פסוק ואתה את כרית השחור ונתן כחא שהכח
למעלה ואם כדפי' חילתו היה רחמי שיכנסו ואם יחולתו כחטלם אשר חטלנו כדפי' ולא שיחולתו
כחדר כדך ואפי' חת כחדר חטלם שהיו חוקלים ונהה כל העם חילתו כחדר לא לקחו חומר ולפי
למדו חמה שעשו אבותיהם שהם חל לחול אעפי' שחולדו כחדר ואי כח חולשא דחומר חק הכ היה להם לחול
והם לאן עשו אלא כל העם חילתו כחדר כדך הפך וחיד כחלת חוצים ואפי' התינוקות שחולדו סחוק
לרסו חצרים נחם יוצאים לא חלו ולא דעו לקיים חרות חילה ואם האמר חק שונש יסללו הכול חחס כחדר

וישיב לו ויאמר לו שנתן ונתת לו ולמדך ואתה לא יודע **ו** אומרו ואתה את כדית קשה עד חלק
 לתקנתו ואתה כואו שהרי לקדים שום דבר אחר עד שקום אומרו אחריו ואתה כואו שחלוקה **ו** שכן קראשן ועך
 קצה לבאורה האשטע שהפסוק של ואתה את כדית כשומר הוא ויורה שהרי הן קדם כזה אורת על הוליה אחת ואפים
 לא ותי שחורו זה הפסוק שנתן כשם הנתי ורעית הארץ להודיע לאברהם ולמרן אורת על טענת הארץ שאינה כי אם
 על טענת ואתה את כדית השחור **ו** והואו הן לתקנת על האומרו קדמו שהונו על טענת הארץ **ו** זאת האחרית
 שחורו ואתה לקדים אינו כל להפסיק כטעם לא הוא אחרית על אחרונה לפי שכבר נתן על הקכה את הארץ ועדיין לא היר
 מהול לכן הוצרך עתה להודיעו ולמרן ולעוד את דעתו לומר על הקשוב שהחנה הראשונה על מעמד סן הכתבים
 הוא העקרית דעלך כי זאת על עבשו היא העקרית **ו** היא הלוי כוליה על טענת שהתעל והואו על ויתר ואתה באר
 להוסיף על עטן האשטע על טענת הארץ **ו** וחד ואתה הוא ארתה וזרעך אחרית שלבאורה הוא חיונה שכבר אמר ואת
 את כדית כשומר לא בא להקיש את זרעו לו מה הוא מהלך כל זרעו יהיו מהולסם להקטן ועד גדול כלם כאחד כדית
 שיהיו מהולסם ואי יראו את הארץ ובאשר שחש ישראל זה הדבר של יהושע מיד הודו לו ונתנו למהלך ונאמא עלידי זה
 הדבר אשר רב לקם חל אורס וזקו חק שאחר הפסוק וזה הדבר אשר מל יהושע וכן וכא ואתה את חשעה ה כי טורף הוא
 אשר נתן חורך כלב כל מלבי הכנעני ויחס לבכם כקדם כשם שנתן למעלה חנה כשחזע כל מלכי האומרו אשר בעכו הקדק
 ימה וכן את אשר הוציט ה אתרל הירדן וכן ויחס לבכם ולא היו כס טודיוח חפש ישראל ולא כעת הקיה אחר ה
 יקושע עשה לך וכן ועזב חול ארבע ישראל עתה ודוק חלת כעת הקיה שכל לרמז ולומר אחר שהקדם הקכה זאת הקטומע
 לשכל אן כעת הקיה הוא אשר חור ליהושע לפי שאותה עתה היא עתה הכואר לרעה שקרי כל המלכים הם כפסוד
 ועתה ואעפ"י אישחשט שישראל עשו חיליה והם ילדו על ערף דו איש הכ לא יבואו להתנס עם ישראל לפי שהם יודעם
 כי הן הוללם לקם עתה חנה חלון כשהוא את אשר הכשתה אתרל הירדן כשכילם ולכן הם יראים חשעה איכם
 ולכן עתה הוא עתה הכואר לחיליה **ו** חלום ישראל לא היו יודעם זה הקסוד ליד אומרו העולם נעדה אחזקת חיל
 כולק לא ארבע היו ישראל וראים קדמו גאומרו העולם ועם כל זה נתנו לעשות חיליה וזה יוספק לכיוון
 קראחר

דעה

כזאת הדעת שדרשו רזל במלת זמק הדבר שאמרו דבר אחד לקם וחל אורתם נוכל לפרש
 סמוק וזה הדבר אשר חל יהושע ושאר הפסוקים **ו** וקודם שבא לביאור נעורר כהם
 את הדבר הקשה **א** אומרו עשה לך חרות צדקים הוא קשה עד מאד לפי שאין לך העולם להחל בחוב כי אם
 באחול **ב** צריך להטין מהו הכנת חלת צדקים ואם לומר שהיו חייבין לחל חס ודריקן ומהו צדקים
ג ולמה הוצרך לומר דבר זה להושע והלא כשיטא ודאי כי יעשה יהושע שלא יחול אורס את כדית חור
 כפסוק כדי שלא לתת להם צדק **ד** אחלי איצטרך לצוות על זה והלא כבר יהושע קה חלומך ויצדע כטיב
 עטן חיליה הדק היעב לפי שכבר הוא חל את בני ישראל בהיותם בחוצים באו אחריו חל בחודש שחזות רבך דף פ"א
 עב ואל ויש אוח שם היה יהושע שחל אורתם שנאמר ואוב חול ארבע ישראל עתה עבד ואם כי בודאי הוא שחול
 אורתם בהשגח חלומם ה אומרו ויעשו לו יהושע וכן לחה הוצרך לומר שעתה יהושע כן והלא דבר לקיים
 יקום לעולם וידך לא יעשה את דבר הקכה אשר צוה אורת **ו** אומרו ויחול את בני ישראל שבטת העגלורת
 דחשטע שכבר חל אורס ואלכ הוא אומר וזה הדבר אשר חל וכן וכרעב נב אחרי כן ויהי כאשר תחלו כל הנוי לחול
 וכן **ז** למה אמר קרא וזה הדבר הכי היה לו לומר ואלה אשר חל יהושע כל העם וכן ה איד אמר
 אשר חל יהושע כל העם היוצא מחוצים וכן והלא הכי היה לו לומר וזה הדבר אשר חל יהושע כל העם היוצאים
 בחוצים כדרך וכן **ח** אומרו חתו בחוצים כדרך כצדקים מחוצים והלא לא חתו חבץ וליד כצדקים
 מחוצים **ט** חק בא לחזקו של העם היוצא חתו בחוצים ולמה איצטרך קרא לספר לא חק שבכר
י צריך להכין חק שאמר כי מוליס היי חק נתינת מעט הוא נהן לבאורה שחשטע שהוא כותן מעט לפס
 ועם כן איד הוא אומר וכל העם היוצאים בחוצים כדרך כצדקים מחוצים לא חל והלא קם בחוצים ולא יצדק חק
 שאמר כצדקים מחוצים לא חל ואם כן הכי היה לו לומר וכל העם היוצאים בחוצים כדרך לא חל **יב**
 למה איצטרך טרה לומר כי ארבעים ענה וכן שכבר ידוע הוא וזה טורף שחל לחזקו ועם כן חק נתינת
 מעט הוא נוקבאומרו חלת כי **יג** היה לו לומר זה הפסוק אל כי ארבעים שנה לחיליה כאשר אמר חור
 כל העם היוצא מחוצים חוצים חתו בחוצים כדרך כצדקים מחוצים חבץ אחיו היה לו לומר כי ארבעים

והלא השן הלא באור אביהם ואין להם אדם לזה אמר כי ארבעים שנה הלכו בני ישראל כחדר ירצה לומר שכבר נולדו
או הנולדים והיו אנשים גדולים חכמים ארבעים שנה ומעלה שהם חייבים למוול את עצמן שכן הוא הדין שאם לא חל האב
חייבים כל למוול ואם לא חל הוא כל חייב הוא כשיגבל למוול את עצמו ואם לא חל חייב כרת ואם כן אלו היו חייבים
למוול את עצמן ועם היות אמת שהקב"ה לא שלח כחדר להזהיר אותם על החילה ולומר להם שימוול כל הנולדים
משום חולשא דאורחא סוף סוף יאלץ להקב"ה להתעסק עליהם מדוע לא למדו חמה שעשו אבותיהם בער
שאלו חמארים וכפרט שישראל היו נוסעים כחדר לאט לאט לרגל המלחמה ולא תיסקרטיע חד חתון ככל און הקב"ה
שנה למוול את עצמו ועשה נתן מעט למה עבד אותם הקב"ה ארבעים שנה כחדר ונתעכב חכמה המול
כל זה הזמן הנה העמס הוא עד תום כל הגני אנוי המלחמה שרצה הקב"ה שלא ימותו סחור חששים שנה ונמצא חי
שהיה כשעה שנצורה הנצרה חכמים עשרים שנה היה צריך שיחיה עוד ארבעים שנה כדי שיכא ככלתו לי קבר שחלת
ככלת עולה למשכן ששים ולכן נתעכבו כחדר ארבעים שנה עד תום כל הגני אנוי המלחמה הודותיהם חמארים

ועתה

כח וראה שלא רצה הקב"ה לצוות אותם שימוול כחדר משום אונסא דאורחא ונס אס
יבעס הרב לאס ואם ימוול לא היה אפשר משום שהיה צריך להתעכב כחדר ארבעים
שנה כדי שלא לקב ימי אורחא אנוי המלחמה שהיה צריך שיחיו ששים שנה כדפ ועשה פ' הכרוב למה חרתי
כחדר ולא הענה עליהם חכמה המילה כדי שיכנסו לאס ואם ימותו הנה המעס הוא אס חמאון כשן האס ולפי
דאי להחיו ולשמוע בקול ה' את אשר דבר עהיא אס זכת חלב ודב לא רצו לשלח אנשים חמארים כמו שנאמר
בפרשת שלח דברים ראה נתן ה' שהיה למדך את האס ואם ונתקדכן לי כלם והאחר נשלחה אנשים למטט ואם ולא
אביהם לעלת והנצח באהלים ואם אנה חמאון טולים ואם וכאשר חמאון כשן האס ולא רצו להחיו את קול ה' לכן
שמעו ויתעברו כמו שנאמר וישמעו את קול דברים ויקצף וישבע לאמר אס יראה איש באנשים הלה ואם
ונתן הקס מעס הפסוק למה היתה זאת הקצפה כשעצול וכשכועה ולא היתה נצרה כלל שכועה וככן היה
יתכן שישוב אס וינחם על הדעה והיה איפשר שהיו נכנסים לאס ומה חרי האס הצול הזה למה אמר אשר
נשבעתי לרת לאבותיהם ואך לא רצו להחיו כדבר אשר נשבעתי לרת לאבותיהם ולא כדברי הקל היה להם
להחיו על אמת כמה וכמה אשר נשבעתי שדאי אט אקיים שכועה ואקל להם ארבעת גוים לכן קס הקב"ה
כשכועה כשאל עון שלא החיין כשכועה אשר נשבע ואם אחר הבאני יהושעט עד קס כל הגני אשר לא
שמוע בקול ה' שלא החיין לשכועתי לכן נשבעתי לכלתי הדאות את האס וככן לא היו יכולים להכנס לאס כשום
אוסן חטב השכועה שנשבע הקב"ה שלא יראו את האס ועלכן נתעכבו כחדר ארבעים שנה עד קס כל הגני ועתה
נתן מעס למה הקב"ה חשקרא קצף כל כך ושבע זאת השכועה שלא יראו את האס הנה לפי שהקב"ה נשבע לאבותם
לרת למו אס זכת חלב וכא וחס לא החיין לשכועתי נזהו שאמר אשר נשבעתי לאבותם לרת למו אס זכת חלב
ודב ולכן באה שכועה על עון שלא החיין השכועה ומה אעפ' שהיה הקב"ה נבעס גדול עם אבותם
אפ' הם את כניהם הקים תהרס רוצה לומר שלא חת עום אחד חס כלל כנס לא כלם הנתן כנס והקב"ה הקים
את כניהם תהרס לחלף חקום אבותם ועם כזאת העענה הוכיח אותם יהושע ואמר אקס קמהם תהרס אבותיהם
שעשה הקב"ה עמכם חסד וקמהם כחוקם אבותיהם ולכן צריך שתשעו באבותיהם מה אבותיהם היו מהולים
כך אקס צריכון שהיו מהולים וזהו שאמר קרא ואת כניהם הקים תהרס אותם חל יהושע ונתן מעס למה הוא צריך
לדבר להם יהושע כל הדברים הלה הנה לפי כי ערלים היו ולא היו ידעם למוול באומרים זאת העענה כי לא חלף אוקס
כדרך ירצה לומר שאבותם לא חלף אותם משום חולשא דאורחא ומהו ביאור חלת כדרך ואם כן כשם שכדרך לא חלף
ופטו אותם הקב"ה ולא הזהיר למשה רבינו עה על דבר החילה שימוול כל הנולדים כחדר שכן כל זמן שלא
יכצו האס וישכו בבתיקם שחמים ועוב לב אין ראוי שימוול לזה הקדים להם יקדמו יקדמו אבותיהם
ומה עשו אשר חלף כזאת החמדים על פרק הנטיעה והיו הולכים בדרכים כדרכם ומה קס לא למדו
חאבותיהם ולא חלף כל אותם הארבעים שנה שהיו הולכים לאט לאט ואמר כחשבוני כל הגני
להלול ואם להער שכחן של ישראל איך עשו דבר גדול והוא כאשר חלף כלם לא רצו לקום חיד ולעזב כל אחד ואחד פט
חלף כחדר וחטת והחלף יאמר צבור אט כדי להראות לעמים איך הם כריתים חזקים לא וישבו תהרס כחמדי
עד חיותם ולא קמו איש מהם ואל יצאו איש חפרם החלה כשום אוסן להראות לכל העמים איך הם מהולים
ומוועלים על עגל דני ואיש חפרדים משום אחר מהאוות כלל לפי שהיה להם הרבה טול כעמון כהקב"ה שיצאם

פנוט ליה וכן אינה כלום יטן וסטן די אינה שטל לן כהונן והדין עמון שאכבע הנה לעשא עלא כד
 אכ יהיה קדבר קשה מאד דנשה ר' אבא בר כהנא שאיי כור נפידה גרמון לאכבע שיהודי וכן
 היה קשה וואמר רבא ר' אבא בר כהנא לקוץ קל' וקל' חסד' מה עשה אכבע חסד' עלא הנה
 לשאל' להרבי' עם דוד וכן ויש אומרים על שהיה בלתי גמולת כנוכ עיר הכהנים וכן ויכל
 אחר ע'ו שקדים עמו למס דוד וכן וסכל' אחר ע'ו עשה דמן לעמרים שחוק וכן וכן
 ע'ו שעה חלכות בית דוד שהי עטם ונחמה עכל' ולי אינה שאכבע הנה אהר עשאר
 שלא כדן אכ און עון גדול מזה ומפני מה נקל עכס הם לדעת חסד' מה נעגש אכבר
 און ודאי הוא שאכבע כדן הנה אהר עשא ושאית על יואב אשר ע'ו למען ואמר לן היה לך
 להקל' בחמד מאקדון אינה כלום ומשום הכי קל' חקיו ודעו לדעת חסד' מה נעגש אכבר
 ומה שגשאר אכבע כהקון ולא קשיב' אכב כלל' יזעעס הוא לפי שכבר האיב לוקודס במה
 שאמר ליואב לן יסל' ליה כדף ולכן לא נה' לחמוז ולמאמר אהר העעה בעכמה טעם אחרת
 לפי שגמלי הוא לומר האובה אחר מה פטעים לפני כל יודע דת' וכן לפי שסיחת ק' צריכה
 קלמור וכפוע לויס שר ועדול כשרא באכבע ולכן שהק מלה איב לן ואמר טלבו למר פירס
 מן החפוש ועוד שאכבע עיט העעה כחוקת' ש' ואל' לא היה מדבר עמון בעעס כלל'
 ולא יחס לבבו כגוש קדם לא היה מדבר עמון באובה ומה כדף במלת בשל' לשון יסל' וכן
 ולכן לא שר לבן אכבע לה סיב לן שנית לפי שאכב אכבע שכוונת יואב אינה כי אס להקודס
 עמון ויכוח דברים בעלמא מוכה חכמה ממה ועוד שאמר אכבע מה ל' לה סיב ליואב
 ולהקודס עמון עוד בדברים הנע מלמין לדבי הסנה דין וכדאי הוא טקס יסל' וינין כדבר
 קדק היעב כההנה ורשיה ויראן איך אין ל' משפח מור כלל' וכפוע בדבר על דיע נפשו
 שצדק להלן אהר ק' אס הוא לחובה כדנן כמפ' סנה דין פ' וקל' דיע ממונה דמן כן כוס
 וכן והנ' עשה כן פסם למכות ואל' חמוזין לחובה וכן עכל' ואס כן פמך אכבע על הסנה דין
 שהם חייבים למפ' ולכך לן מכות והיה הדבר ברור אצל אכבע שכולאי הוא שהסנה דין יפעול
 אורו פמור עמון ומשום הם שהק לן ונשאר כהקון ולא האיב ליואב טעם שנית אהר היס סכור
 בא ודאי העמה והממה אש עשה יואב לאכבע עלא נדה
ועתה
 להמרן עד שהסנה דין יסל' וינין בדבר לא רכפ' ומיד אחר
 אשר ע'ו לן השלה האחרונה אהר לן כדונס חמיסית כוונת וכן אהר לן הנה ערה מה
 הדבר וכל על דבר עמי לחן דבר סיב ל' איך אהר לן אחכ ואיני לחון לעמי לא הכא קדוב
 כפרת שער הבית אל הקוקס אשר היו יואב סס הסנה דין סס נעמדה יחד ומה סומן נסין
 הכרב באומנו ויעהו יואב אהר השער ודמיין ריני במלת השער א' אהר
 שער ממש כ' שער מן סנה דין ומשום הכי לא אמר הכרב כפ' ויעהו יואב א'
 מקנ' עינן לא אהר אהר השער לדיוס ריני כדפ' וכל אשר יאה אכבר שיואב היר
 מדבר עמון בשל' כשלום מלשון יסל' כדפ' ולכן קס והלך עמון כפרת השער לדבר
 אהר וערה אהר ו יהודה לפרט ולממר מהו הדבר שדבר יואב עם אכבע הל' הוא שדבר
 חת' בשל' כלומר ע'ו מומן דין חליצה נדמה מלשון על מעלך ואתמנן נפשו אהר הדשא
 ונאמר הכי שמוע לן יואב הנה דעלך שאני שכחתי דין חליצה הנדמה והשעה צריכה לכך
 כי באה ליני אשה אחר נדמה לחלון ולא אהר לן יודע איך רחל'ן זמר הנדמה לא אהר ולא כל
 הסנה דין ומאת עירי הסיכה האמעינית אשר החמרה חוקך מן הדק לפי עידעתי כ' א'
 חכם אהר יאס סנה דין גדולה אל כית' שרל וכדאי הוא כי לא יכר מומן ומימה והלא ידעת
 כמה הוא קשה עמונ דאריבא ומצא דדמיין במלת בשל' ריני לשון שכמה ואנה כמ'
 ועם אול רעלן לה מן הכהנים ופ' רש' קל' וקל' ועם אול פשלן שכח השכחו עשו אהר
 עמיכס כמ' אהר עוכים ריניס על אנה אלוהא וכן על השל' ונ' עכל' וכן הכר
 דמיין במלת בשל' לשון שכמה ואנה ודמיין נסין כדשה רב יהודה שקור

מלשון על פועל . ונמצא אחת יב לים מושטת ולכן נקע הכתוב כבונות
המבטן מלה אחת שכוללת כמה דראות וכמה יונק מה ששמן למה הכתוב לא נקט
עטף החלצה והעם הוא כה לדון במלה אחת הוכח לדעת והוא הכפ כמאט עמי
הכב את דברי יואב הרחיל שוחה לפי מראה כי היא חולצה כשיעק והוא שאף חרבה
וקרנו ובה נראה החס על זרוע שפין יפול עמל לוחם על פה דע לך הכי הוא הד
שהנמות חולצת ככה והוא עומד על גבי דעה להדמותו של כדמותו ויגמלו סדר חלצה
הנמות וישח אדם וישכל איש חכמה לפי יואב והוא על חת הדין על הדכונתי וכפן נכון
יד יואב עליו ויבהו אם עם החומש כלונת עם במקום בית מושג של הסנהדין היום כפתי ה
של הסנהדין ודוק במלה עם . וכאן יואב שלא רצה להכונן במקום אחר כי אם בחומש
כדי לנקום נקם נקמה דהו של עש אחר וישפ דכהו בחומש חזקה כנגד מדה ולכן לא חת הדין
הכי ויבהו אם בחומש שא אחר החומש למוון אהוריה קידוע שהוא החומש של עשאר
שכא ערה יואב לפדוע פרעתי במקום הדון

ונמצא

כללם של דכנים ש' יומת ו' יקודה לא פלג ימי אמר
חדא ומר אמר חדא ולעולם ר' יומת סכומה לה ז' כ
שהרנו בענותה שאת דין חלצה נרמז בדפ' ו' יקודה סל ז' כן שדמ' כפי הדת בדפ'
וכפן נרמז שיה דראות הללן . כלל העולה שיואב הרב אר חכנע שלם כפן ולעולם
לא פסקו סנהדין אר הדין אם חכנע היה חייב מיהו הוא ו' שא איואב דן אה דינ לעצמו
וירבן לעמו שמה למע הכתוב באומרו ויעהו יואב ארך השעב ולא אמר ויביאהו יואב אר
ארך השעב או ויולכהו יואב ארך השעב כדאקשינן לעיל . לא אמר ויביאהו יואב ויא
מלשן העייר משפט כמא הכתוב לא יעה משפט והפ' ש' שיואב העה ארך השעב
כלונת כפן הסנהדין עשה שלם כדן והר אר חכנע כלתי האות הסנהדין . ולכ דוק
המלך קלל ליואב קללה נמנכת ו' ו' אר חכמה כמ' למח יהודת אר שידרו כדלם שילי
ו' והשתא חתי שפב מפני מה חמרו אעתי כיומי שלמה המלך עה לדונתו . ו' של
שהר אר חכנע ושאו לו מאי עשתין קמלתי לאכנע ופ' לפי שיואב הרב אר חכנע
שלא כדן כלא עמו דינ של אכנע ליהר עפ' הסנהדין בדפ' . ו' ו' ו' ו' ו' ו'
דבר ח' חמיו הרס כנא למעלה חממה הדרא דחמ' עה למח ו' עה לאכנע ופ'
דמשמע שפערז אורז מצד אכנע . הנה מאר חשיב דהרס לפס סיעתיה של יואב
השיבו לו כלונת הנה כהרוע אכנע יין אנו דואס לאחיה ולת עמך בדכ ולחמיוך כדכנים
ולחמיוך שהרוע אר חכנע שלא כדן לא עמיל ונעמד דב מה של אכנע לפי שסוף סוף
אית לך קצת התעלות לפי דעה . באומתך השתא כדוק חמשיר כין ו' כחמד חמכדין
לא יכל ליה . חמנס מצד עמאש מאי אית לך למימז ומאי עמלא קעלתיק לעמאש
וכ' ולעולם חפ' בית דינ של שניה היו סוכנים שיואב טעם וענא מצד חמיה אכנע
ודוק שלם חמנו לו ליואב כהמי לענת יפה דע יפה חייבת . לא חמנו לו כהמי לענת
עמיל . לאכנע כלונת חין אנו דואס להחמך עמך כדכנים ולשאר ולתת כדן של יומת
ונעם ערה דכנ מה קלוי ועומד . ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
היחך הכי שלם אכית דינ של שלמה פעמו אר יואב מכל וכל פיעור נמו מצד אכנע
אם כן יהיה הדכ קעה האי דחמיו למעלה חממה הדרא דפ' חמ' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
אר המלך דב לאמר כה דכנ יואב וכה טנע ו' אמר עה זמל אמר עה רבתי למ ישכר
כה הוא נברא אי קעילת עה קביל לשותיה דליעיק אכנך ומי לא שכיית דלתי כלמוריה
דליעיק אכנך . ו'
חמרת כל הקללת שקלל דוד אר יואב כלם עקיימו כמרטן של דוד וכו' עכל והשתא
אי אית ש' שיואב הרב אר חכנע עפ' הדין אם כן מאי חייבת ליה ליואב כקללה חמ' ק' ו' ו'

ואלו הן נבואות ואחיהונואל ואצטעניט פרעדי נבוא שראק אש סינאקא האמתת הוא סבר איהו מלך ולא תיא
 ידבעם הוא דנפך מיניה וכן עכל וזכר נכין שט כרובים כאלבוס דכרעב וירבעם בן נבא אפרתי ואל
 וזק הדבר אשר לרום יד כחלק אל והק נבואה הקושיא אשר הקשה הקדך זל כי איך אמרו דזל שנבא
 הוא שבע בן בכרו והלא שבע בן בכרו משכא בנימן ונבא משכא אפרים דקאמר אפרתי משכא
 אפרים ואל לפי עסוק דעתי נבואה לי ליישכ כזה האלף דלעולם נבא דיק אפרתי משכא אפרים
 וכן מצונו שישכב אכינו בשכא לכרך את בן יוסף חרל כבארתו את ידבעם שערד לעזאת האפרים
 לא ששורס קרשעות דיק מאכיו שבע בן בכר שכתו עגות דעתי נבואה שבע בן בכר אמו דיתר
 מבעטן והיק נבוא איש ימיו כדאשכחן צבי חרדי דכתיב כיה איש יקוד היה כשואן אל בן יאיר בן
 שמוע בן קיש איש ימיו ומכיון כנמלא כמסכת חבל קרי ליק יקוד וקרו ליה ימיו קרו ליק יגודו אלא
 מיגודיה קארי וקרו לה ימיו אלא מבעטן קארי וק' רעה בן רב חונא ורבה בן רב חנה משתיק דר
 יקושע בן לוי אמו אכיו מבעטן (אמו) מיקודק עכל וכן נתיי הסא שבע בן בכר אמו מבעטן נאכיו
 האפרים וכאשר נאק שהתילה הלכות על ישרא משאלו חלק קסא מבעטן אז אמר כלבן דנה הלכות
 לא קא לא משכא בנימן לפי שכל השבטים השתחוון לעגשו קרעע שקיד עכר עץ ובעטן עגין לכך
 ה'יך נולד כעטן שלא קשתחוק לעשו קרעע זאק ועוד אחרת שבעטן נולד כזאק ישאל חק שגין בן טעמי
 השבטים שנולדו כלם כחזק לארץ באוס ששכא בנימן כל אומר ככור ועל בן שבע בן בכרו דיק
 את שמו והתנוחם לשכא בנימן וכפרט כבארתו שאש יצא האמתת שקיד רוח לעלבות חשב שקוד יחלק
 אז יוקר ויקר דכך כמשפתת אמו כחאוסכו שלקיד הלכות על ישרא דיק משכא בנימן אשך לכך
 קשתחוק לעטן ועבר על דת חשב שאמר כעודק למשפתותם לבית אבותם וקרא שמו קואמשכא
 איש ימיו וקרו שאחריהם כשואל דכתיב וסס קרא איש כלועל נשמו שבע בן בכרו איש ימיו
 כל וסס קרא בארץ אמו סס היה קרא הוא משכאן קרא לו סס לעצמו ושמו שבע בן בכרו איש ימיו
 אבל בארץ אביו היה קרא שמו איש אפרתי וראק דרשעתי שלו דכשלא מודכו דתורה ככתב לויחוסן
 מאד אמו ומאד אביו ופעם קראתו איש יקודו על סס אמו שהיה משכא יקודק ובסופ קראתו
 איתת איש ימיו על סס אביו משכא בנימן ולעולם מודכיל ימיו את סס שכא אשך שיהא אביו מודכיל
 וכשהדיק התנוחם קמיר היה התנוחם לשכא בנימן אמר שבע בן בכרו הוא משכאן לכך להתיקוס על
 סס שבע אמו ודוק חלב קרא כל הוא משכאן נקרא ועל בן הקדים הכתיב וקראן איש כלועל כי על האמת
 עגין לא חרד כולכות בית דוד! אמת חק קראן כלועל וסאוי דפ' את שטר כי האחר עקמ את שר
 שכא אביו ודכך באמו ונקרא שמו שבע בן בכר איש ימיו אין לך כלועל גדול חוק סאוסן שהיק
 אויב לדוד הן מצד שקרא היה אומר כלבן שעתידה המלכות לחזור לשכא בנימן כי לו נאק החלוק
 יהיושע שפ' נם מאד חק שראק כחלומן אש יוצא האמתת חשב כאחיות שקרא יחלוק וכמר
 להקדשכ ששכא בנימן כד להטמיד המלכות בידו כאוחזו שכליל שקרא נבא משכא בנימן זכר
 לחלוקה וכן וראק חק עשה כד שישמעו דעם את קולו הקדים וקע כשופר למען כל העם יחדו
 כשמוע קול שופר ויטקוקן וכאשר נאק שעתקן אז נאמר אין לנו חלק בדוד יכל הנה השכא שלבן
 שהוץ שכא בנימן אין לנו חלק ותישע יד כדול כי אם כמלכות בית שאול שקרא חלק קראשון איש חלק
 על ישרא והוא סא משכא בנימן ושואק דכיון הוא שפא לקרני חק שאמו לחטלה ישול לכתיב ויען
 איש ישול את איש יקודק וואמר עשו ידות לי כחלק ונם בדוד אש חוקר ואל וביאור ככה קס הוא
 שאמו כל כה ישול לאיש יקודק הנה ככל חלק אשך יחלק אפרים לי עשו ידות כתיב י שבטים
 כל שכא נשכא יש לו חק אחיוק יד כחלק נאמר שכא יקודק אין לך לא יד אחד כחלק סאמר
 חק שבטים ונם בדוד אפ' שקרא משכאן לא כשכל כך יש לך אנה יתרון חמט לא כלסן כסנה יד
 לוד לא ינק שנס שכא התפוסת יד כחלק ונם שכא חמטן לא יעקב על חסרו להויתר שרתי
 ידות כחלק כשכל שקחלק הוא משכאן ואספן אס גדול חמך איש לי ידות סאנו י שבטים
 ומדוע הקילותם ולא הוד לכרו נאשון לי להשוב את מלכו שאט חרוב וארס חמטן וכו העיקר
 נשק עמל והאמל עשה עקר ולכן בא עת שבע בן בכרו ואמר אין לנו חלק בדוד יכל דביאורתי

כח

אם פרעתי בתורה אשיב לו שפן לי קולות ואם יאמר לי אם קבלתי טעם בך שלן המלות שכידכס
 נס על זך אשיב שכסבם בא לי וזקן אומרו מכל חקום כמכבם בא לי ואם תפחדו שמה יכנישע
 נחום שלן הנה נס כי ישע לעת טוב ורע איך חכם הסתם חספ ואם לא נכרתו להטל לכן אקפחמו
 בשום אופן וזה כולו לחזק את לבכם ולהראות לכם איך יוספ אדום נדכר מאותה סכלא הראשונה ככת
 האזיא ליקם את שמעון וכוה את שטר דמערך כחד קרא וינא ליקם את שמעון ועוד דייקן דל כחלת
 ליקם שקיאו מיוקרת ועוד למד לא אמר קב ויכא להם את שמעון לא שזק האוס היה מן דיויל חסדו וסוף
 עם שמעון בלא הימים אשר היה במשמר וכפרט אם היה משק לא נשיה לדודו מלחשנה עליו להחביט
 מעדני עולם עד שנשתנה שמעון לעסו שמו ודסן וכמשא כעסא ואמר לו שינא אצל אחיו אשר כבר באו לו לרץ
 היה דוכא לצאת מרוב התעבון אשר היה לו כחקום דודו עד אשר שקראוהו בעל כהן ופאו שלא מוצאין
 אותו כמו שקטחוקו וזקן ערמון כחלת ליקם כלומר ל (הם אינו) כמו שהיה להם בחברתם כי נשתנה לעסו
 וזקן שאמר ר' חיי' היה עבד כהדין דרדוא ס כן צים כחקום וכן צמית רש' קל ופי' כן כדכדור של שמו
 שקרא חכ כך היה רחב (שמו) וק' ונמצא שפי' מה שהוא שלטת עם שמעון אחיהם ידעו שכונתו למנוח
 ויקים את דברו המוכ אשר נדב ליקם לחשיב בעדם כמכבם בא לי ועוד קוסוף לעסו כעייטקס
 שהכניסם לבית ותכפ נתן למקום מים ואמר להם שיורכאו כליהם אשר באו מן חדרך יעפים וינשם
 ויש וימן חס כלא לחמוריהם כל זה יורה אהבה רבה ובין נחך דעתו על השכנים

ואמר

עוד (ויבט) את החנותי וג' ידל שמשו כערמה שלא נס לקודיע
 לאיש שהם חכמים מנהג כי שמה יכומו מעטק עכד יוספ חגרת
 חלקם או שמה לא עישו אותה למע יוספ לבן שהקו להם ועד זמן אשר שמה וידעו באמיתות חקום
 אשר יאכלו עם אז יעל שיש להם מנהג וזהו שאמר ויבט את החנותי עד בא יוספ אמ בעת ההיא
 החתילו להטן אותה ולמדדה כל אשר שמה כי עם יאכל להם ונמצא שפאשר בא יוספ מצאן עמקום
 כתיקון המנהג וזהו שאמר אחכ ויבט יוספ סברה ויבטן לו את המנהג אשר טרם ודוק חלת אטל
 כידם לניהול שאז היו חקשקשים בה בודס בעת שנכנס יוספ חביתה וישרתו לו חפס ארצה והק
 יוספ לבו נוקט כראותו שאחיו כעמו בא עם אחיו אז יבטן עליו שמה חת יטקב אפו מלחר שאחיו
 הביאו עמקם את כעמו שלו היה אפיו חי היה נענע שידק שיכד כעמו עמקם בשום אופן כמו
 שחביטן שאמר להם יטקב לא ירד בם עמקם כי אחיו מבר והוא לבדו נשאר וקראוהו אסון כלדרך
 אשר חלפו בה וג' אופן שיוספ חטט שמה כבר נמצא אפו ולכן תכפ וישל להם לעולם ויאמר
 השלום אביכם חזקו וג' ידל הירבן שהוא כעלום לפי שארם חלקם ל והנה הקטן את אפיו קיום
 שאביכם אינו נפרד ממנו כל היום לכן את שאל לבס הירבן שהוא כעלום כשאק' שלקחתם את כעמו
 יודין הערדו חי ויאלחו שלום אז נפל ל' הקסך על כעמו שמה קטן אחד חפס חבית ואחרו שהוא כעמו
 והמעש שנשתנה יוספ אם זה שהפילו היה כעמו אחיו הנה הוא מלכ שהוא הנח את כעמו אפו כלל
 חתמת זקן ונס לט שקיה קשק בשש יוספ להאמין שיעקב אטו קודק לנת את כעמו ועל מונח ששמשו
 ישאר אסוף כבית דסודר כל שמשו היה צבור קיול וצוב הימים יבט וימלטו או שיכלה לדון האף כדכ
 כספ אופן שיוספ היה סוכר שכשום אופן לא יוספ יעקב אפן לנת את כעמו אשר נשאר לו קורא
 לבדו מרמל אטפו השקדיף כמו שאמר יקודק ליוספ כעצמו לב (וישא עטו) ויכא את כעמו אחיו כן
 אמו ידל שנשתנה בצורת כעמו וראקו שהיה דומה הכה לאמו וכשם שיוספ היה יתר היתר ויפד
 מראה כאמו כן היה כעמו דומה לאמו ולא די זה לא שם כן של להם חזק אחיכם הקטן אשר אמרם עלי
 קל לי שאני חכם מנחש ומכשפ לבן הזקן כדכריכס שמה החוכו חוכת גלות והנה מוכיח קורא
 שהשכמים השיבוהו אחיטו הוא זקן אך האות מרסבב מחמטא אמירה אחרת כי יוספ דסתיב ויאמר
 לקים יתק בן ס חלת ויאמר מקשה היא לפי כי פיקו החדכב עד עתק ומה צורך למר ויאמר לא לבטלו
 לכן שיש חפסקה בעתם שהשכמים השיבוהו אחיטו הוא ואז ככה לברכ) ויאמר לקים יתק בן ואז שכל
 כסום זאת דכרבה הנה המעש הוא לפי שיוספ היה דואל תמיד איך רחל אמו שהיתה שקרת חבית למר
 לא יצאו ממנה רק כ' שכמים כלבד ולא עוד לא שצ' הוא לא זכה לחולד חרבה כנס לאשעם כלבד מטעד

ידו חלוקה חלק כבוד באשר אחרים לא קמו כבודו כאלוהים בתי שאלו ומועד כשם דודי הוא כשם ולא
כשם מלך וכבוד כל שאר העצמות אחר ולא נחלק לו כבוד ועל כן יעני כל און שיהיה לאלו כבוד על שכן
יהיה אשכ הוא מענין שיש לו כבוד יוחס אמת לשון גמול אלו וכן משתנה ושמון הם יקבלו שלום
למלך וארץ אשר סלקו העשיר ידוע מלפניו ישרא ודורא מקדיה ושאר שמו שקרא השכח
סלום וזמן שאמר אהב ויעל כל איש ישוע מאשרו דודי אחריו שבע כן בכרי ואיש יהודי דכרין
כאלוהים וגו' ודודי את דבתי וזכר א האשה חסדך שבעל דכרין אחריו לא כן הדבר ש איש מקרב
אחרים שבע כן בכרי שמו וכוננו להודי לו אר רשעה שבע כן בכרי שקרי מתייחס לשכח כעון
וקרא איש מקרי אחרים וזמן שבע כן בכרי איש יחידי ועל עשיר גם זמר שאי ידן כולך כדודי
שקרי ונשא ידו מן המלך שאמר שאין לו מלך ותישע יד כולך כדודי כעל עשיר

באופן

ששבע כן בכרי הוק ארון אחריו **היה** הכיט באר דמעה
ומעו כד דע' שחשכ שקרא ידוק למלך ואינו כן לא היתה על
ירבעם כן והוא פירש לו היום האמת שקרא אחריו מן הארדה יכל פ אשר הדבדק אשר
היתה מקום אכרע כן היה שמו ידוע שקרא אחריו אחרים כעל של ארון היה נקרא איש יחידי כדפי'
כאלוהים קרא וגו' וזנה כשם הזכר אכן לענין שקרי איש אחריו ועליו עשיר איש יחידי גם עתה
הזכיר ארון לענין שדך שמו כדוע על שם שהאשה בעת לעולם זק ירבעם שאין לו נקב צרעת
כעל ואחר עוד אשה אחרת להודי שקריה טעם אחר ש חסך כדך ושלמה נמשל דהאשם עליו ואעפ'
שידע מה ששם ארון לדוד ארון עבד קרבו והעליון על עבודתו והיה עבד לשלמה ועל כדפי חזון
לכבודו ית' לא פחד משלמה כלל וירם יד כולך שקרי לשומר ארון כשם שארון שמו ידן כולך כן
קרא וירם יד כולך ופירש לו הכבוד וזה הלכך יכל דבר קטן לשלמה וקריס והפיר יד כית אחריו
מהמלך שלא להזכירו כשם מלך לא העשיר ופלקן מן המלכות ואחר הם שלמה פנה את המלכות ודוד
שלא אחריו הם המלך שלמה כה אר וגו' לא קראו כשם שלמה כה שלמה איבא כשלא ואחר כדלו
העשה שלמה אשר כה את המלך שקרא מקום רחב שקרי המלך מעל כולם ועשה כדך דוד
אכן שקרי סוף פירש בחומה שיכנסו כם גלגל כולם והוא קם וזמן אונס הפירש וזמן עלו כולם
אכן מן המקומות הדמה דכאלוהים אם כה את המלך והיה מונח הפירש פתחון לא היה כל כך דע
המעשה לא שם כן סוף את פלן שכי דוד אכן וכלל הפירש של אחר אפי' שדוד לא היה מלך לא
איש דמלך היה און שיקיים את גמול ארון ולא לא אחריו הם את פלן שר המלך דוד אכן לא היה לחזר
גם שם המלך כדך להודי ויהי העשיר של שלמה שבע על דבר כבוד קרא שקרא עשיר מעט על
קלים גם עבד על מקרי המלך גם עבד על כבוד ארון שקרא כיקן דבר וזמן חא ונשא כדך והנה דבתי
הקדושת היתה הרה כשעה שקרה שלמה עמר וכונה את המלך והיה מלך מרבעם עם און הזכרון
כעת הדין ודכשין פלאו כיום היום יד כולך שלמה כדך את המלך יכל כעת שלמה כה אר
המלך והיה מלך מושרל און דבר און הדברים הלך והנה כדאי המור שורכשם מן כשלא לא שאמר
כלב על מונח שיפנת את ראשו לא אשח חפשו לא אדבר הפירש קרא וקרא לו הסתוב שקריה לו
משלך מאר המלך שלמה הן קדם היו עבד שלמה כעש עשיית מלכות דכך של שלמה ואחריו כן כמארת
שלמה את ירבעם ועודין עג היה מקרי כמלכותו ועלשה אמת על מקבצת מוד המלך לעלה וזכרו
שאמר והאיש ירבעם וכדך חיל יכל עתה כעש שקבין קייך וכדך חיל והודיע עלן פ מקדמה דע כעשין
וירא שלמה את הנער כו העשה מלכה הוא ודמלך לעולה ויפקוד אורו לכל סכל סכל וכן חתי
שפיר כן אר קודם קרא ארון איש ואחריו כן קרא ארון נעש לא שתומ על כן זולתם כדפי' וזכר כמך
זכרו שלמה לא מונה אות על שבטן סלבי לא לכל סכל סכל עספ יכל על מעשד ואפרים חסדים
חפית יוספ באומון המלך הנה אתך בא משפט אפרים עם מנשד יקרי כחברת הקדמיה לטו
ששן העצמות באים מכה אחד זה יוספ וכן נקרה פעלתו על ירבעם לענין יכ' שלא פנה להעבד
אשר עשה לו המלך לא כדך כמאת המוכר ולא למה לחסות את המלך ודבר און קשור לא קבטו תמלו
כשם מלך ופוסן כעשין על חנת שקראן שלמה וכן ככת כד עשית סמך לך והיה כעת הדין וירבעם

כב

ושם ימרו ושרת את בתי ישראל לכן עתה נבך להונכו בכבוד ועלית אתם ואהרן ושם השפן הכהנים קולות שלח
 נבך לענות ארץ על ששן הקדושה דודאי הוא שיקהשן עמון יורח חרתי אך צבך לצוות ארץ עלת יאמרו כלכם
 הנה אנו מתקדשים לפני הקדש בבת לקים נהלך כנשא וכדאי שהנאות נענה לכן לעלות אהרן וכפרו
 כבאות שם יא להם צבול לעצמן שם יורח קדושים הוי שגל כמון שהבאת להשלה דרשת חזל שמשק טעם יורח
 מאהרן ואהרן יורח מהכהנים וכן ואם כן יש לתוש כן יהרסו לעלות דוקא לא לראות לכן צבך לצוות ארץ על זה
 ויש משפן השם אין צבך להזהיר ארץ על הרחייה דודאי הוא שלא ישלם לראות אכל צבך לצוות ארץ כן יהרסו לעלות
 כבאות שהכהנים קדושים יורח מהם אז יתחזק לבם ויאמרו הנה יש אנוחם שמה להר לא להשלה לראות הורח
 לראות לא לעלות בקצה ההר למה צבך לצוות שעת שהכהנים והשם איהרסו לעלות לה כן יצוץ כם וכבר נהרתי
 להשלה למה לא אחר כן אצוץ כם שהעשם הוא חפני דוכ חיבתן שלישל לא אחר כן אצוץ כם וכן כדעו וכל
 באשר שמשלה זאת החמירה קשנת הוכחו ענד והוקשק בעשן הדכס והרשע כבער היכידה ומשום הכי אחר
 וידד חשה ולא אחר ויבא חשק כמון שאמר להשלה ויבא חשה וכן וכאשר יכד חשק לעם וכדכשיתם הורח
 הקדש עד שדכו שיהם וקכף וחיד וידכד לקים כה להשיק כמון שאמרו כדענו לראות את חלמם ולשמוע
 בקולן ואחר עבר את כל הדברים הלה לאמר ראה עמרי שהקדש דבר את כל הדברים לאמר להשלה שהוא יאמר
 לבני ישראל שהקדש אחר אבי ה' לקדש להשלה כמון שהבאת דרשת חזל ה' להיכס לא עמר לא ה' לקדש לראות וכן ועמרי
 שהדכור הוא להשלה וכל ישראל ישלטו וילמדו מה שאנומג הקדש להשלה והוא יאמר להם

ועתה

תמיל לבאר מהמלת פסוק אבי ה' לקדש עד סוף הפרשה והנה אחרת עכביאור
 עשרת הדברים שהם חמשים חמשים ושישם ההם הנבואים לעולם הוי
 ישלה על אחד ההרים ומי יוכל להקדש ארץ כהמתיקה הרי הן גור יגור אוי שבחכונה מנעת בארצה שטבת כן יכד
 כרשת דברים על אחרת במה וכמה יתש כמון איך ישלה ויבא אהרנים החמים ינוסף ידו וד כהה כן הקדש ולא
 יבא כן יבא בן אחר ויפוצץ קשני אצבעות הדק היטב עד אשר דק ועבף מצוה אף קדקד ארצם כבאות גדולת
 השלה עשרת הדברים אשר נאמרו במיט חפשי עלין ובעבדו על הלחות יורה חשאי הנורה לכן לא נהנה לבי לעבד עלימנה
 התורה כלת חקירה ודעה וכפיט שכיאתה הפסוקים הקדושים להם ודאי הוא כי לא נבין לעשותן לעבד ככל יראה וכבר
 יחזק לא אדרסא הדין יחייב לקום ולחפש חיפוש אחר חיפוש עד חקום שהיד השגרת ואעפ"י שעתה אין דעת צלולה לפני
 המורה ואין לטאח לחפש באחריות האמרי חזל אשר דענו עלטו הפסוקים עבד אחרת איט אלבי איהיה לאעו בעמי ואענה
 חלק צפ אית ואחד המורה ואחד החושעין וכלבד שיכונן ארלבו לאכו אכאחיס וקודם שבא לבאר עמרי את הדבר הקשר
 א' הן קדם צבך לדעת מה זה ועל מה זה כמר הקדש לומר דוקא עשרה דברים ולא אחר חמשה עשר דברים כן
 שש עשר דברים לחספ בני ישראל ב' למה כמר הקדש כלא העשרה דברים יורח מכל שאר החצות האולכות
 כתרתי והלא לא היה להקדש לומר לא חצות נחמות כחקים וכדווח להם באשר דבר חלק שלמון לא חצות נחמות אלא שכל
 האנושי יחייב לעשותם כמון חצות כבוד ואם וכן לא תרעו וכן לא תגוב ולא תשא שום חצות הנעשים חלקם חפצי היקון העולם
 ג' למה לא נבדק על הלחות רק על העשרה דברים לבדם יורח חשאי התורה ואם באסל שיצרל שחטון ארץ חפ
 הבורה זה אינו כן שהרי לא שחטון חפ הבורה לא שנה דבורת כלבד כדאיחא באות רבה דף צד חל דא ויקחו לי תבואה
 היד התורה למה חשה ומה דרש שחלתי הנה חצות נחמו לעשרל ע' חשה עק חפן הערה ואז איתן לא תבא ושנים היכן הם
 לא אמרו ככמ אבי ולא יהיה לך חפ הבורה שחשום וקרא אחר להם חשה עבד הרי חבאן שלא שחטון חפ הקדש כן שנה דבורת
 לבד ד' למה לא נבדק כל עשרת הדבורת על עמרי אחר לבדו והנה עוב חלד שיהיה התורה אחר על עמרי אחר
 ומה צבך להכתיב על שני עמות וש צבך לתקוב בעשן חדרת אורך הלחות ורחבן וכן חפני מה נמצב בתורה כמה שעשים חלתי
 אכן בני הלחות כה שיאמר טעם אחר לוחות האבן וילמד פתח מן החפשים ה' צבך לדעת חפשי עלטו העשרת
 הדבורת עד היסן הוא הגבול שלכל דבור ודבור ו' אוחיו יורח לקים את כל הדברים הלה הוא חיונה דהכי הילכ
 וידכד לקים אבי ה' לקדש ז' צבך להיק כמלת לאמר שלא יצדק הבא לדרוש לאמר לא חרנים לפי שהקדש דבר עס כל
 ישראל למצול ועד קצת איש לא שגד ח' כהסן אינו למודעי לדעת המלת דבר ה' שאמר אבי ה' לקדש הוא קשרה
 דחשמע נדפשה ללא עלו כ לא תשק אחותי אבי לא אס היז ישראל שוליס ויה' כ' זו קשה מכלל היות הדכר
 הזה חלה לעשרת הדבורת לא היה צבך לפתח הכי ולומר אבי ה' לקדש אשר הוא הקדש חלקם חשום כמלת
 והלא כך היה דאני לפתח בעיקר חשמות ומדות יבדק ולומר הכי דע כי אינו ראשון ואינו אחרון או למא הכי אבי ה' לקדש אשר

ה' תרומה מלבס א"י' וק"ט חכמה וכו' לא חמ' ויתן ה'אל וז'ל הוא ופתיחו וידוע הוא כע' שרים והם טאשך החכמות חיצונות של החומות וכשראה חכם ססמא היה סלם
 אפי' בחכמות חיצונות ופי' וזה שמויך כאשר דבר לו שלמה בזה לו החכמה סלם בדרך עכ"ע דא' כאשר דבר לו ה'חכמה וכו' גם עוטר וכבוד וכו' והנה כונת זה הספוק להתעמם על שלמה למה נבצץ לחירוס לזכותו פטען טת'הוקדש כמ' שהיה שלם בכל מיני חכמות וגם היה עשיר גדול ולמה בנה המלך לטרך האכעס שי' אחרים יותר טוב לפרו הוא סזה פוטן קיום וכל מהפועלות על שלמה ועמם שלשים אל' עשרים חלמות קל' שהלך שהאלשים אל' היו ומת'למטן לכל שלשה חדשים — שהיו הלובין נפלים שלשים אל' אחרים במקומם לישב שלשה חדשים והשלשה חדשים היו פוטן טביט אל' שלמה שני חדשים נחדש אחד בפית'הוקדש און כלבנין קל' מהדבר לי' וכו' אכעס ושט' חדשים בפטן ולפי שישירט הן כולו דוד חמש עשר מאות אל' כמ' שכתב בדברי הימים נחמיו כלנוס — שלקחן אחד אחוז מן החמששים בשאר המלך עלה ג'ס מעו' מאות אל' אחד החמששים שלשים אל' קל' ישראל היו ק' רפוא' והם כנו' כיתו ופית'הוקדש פעשרים שנים נפוט שלמה היו חכמים גדולים וירעו שדריכין עשרים שנה להתעכב אם עשרים טעמים שלשים אל' הוא ס' רפוא' היו או הרפוא' הנלמטן ומת'למטן בכל העשרים שנים ולפי שטאלס ודעתו שהיו ישראל יג' מאות אל' נמתן והם ע' אל' שארו יפ' מאות אל' מעשר שלהם קכ' אל' לכל שנה כשיכמו בכל שלשה חדשים ל' אל' נחמט עשרים שנה שהלבו פוטן עברו על כל ישראל ומאותם השלשים אל' הותרים היו אל' הנ' אל' וש' הודים פעם והיו מת'למטן ושאו ה'ל ודק'ל הוקם על שחיו ועמם שהיו אכעס היסוד אכעס גדול כדרי אפסחאל קל' חמ' להודיע עושרו של שהעל שהיו אכעס הנפתקים כמ' הנלווס ולב' לרמוז שכל מי שלא יהיה תרבו' כפרו ל' יכנס לפית'הוקדש ולא גרע מבנת החודש של זמן ר'א' עזר

ויהי כפ' שנים התעלת בספור הזה אמ' הדו' אכרפאל קל' לבלת עמוקות אירך מטשן ואשון עמד תפ' נחפית
 באשון לשני תפ' נעדון לא מה העלת בזה ולב' שהתעלת להודיע לני' שאין תוקף הכטן גורם —
 הקייסם לא זכות הכד' יקום שעטורו נלמה היה אומ' דאו' כי המטשן של ידעות לפי שנעשה עו' משה וישירט עמד
 דל' שנים ומה הכטן שהיה אכעס יקרות לפי שנעשה עו' הנדים של ע' אל' עם כן ויצו המלך שהיה אנו' ששלמה
 כעצמו יסייע ככטן קצת ונקל מוזאת לבכור קונו' לכך לא עמד לא ת' שנים ודע כ' מהות' כנוהז' כמ' אל' לא
 היה כשלמוטן אל' ת' שנים ודע' גת' דקה' ושו' מכו' היה תפ' ודע' שהכית'לו ה' קיום מטן ונוטת'ס היה עומד תרבו'
 שנים ומתחילת כטיונו' ומ'ו שדנדד' דוח הקדש בפלמה נא' לכה כטות' כית' זמול' כ' כמטן טת' אכל' כשיסוף אותו
 כית' אכעס כ' מטון לשכת' העלת' או יהיה עולמים יד'ל' כמ' דא' לפי שמה חאטות' שי'אנו' וישירט ומאצוס

יונק מים רבים מהשקלים שמים שבאין כפרות ושלמה ליתר עשירי וישתה לנגד שום הולך נהיה כולן
 אה ויהיה את המלך עמלקי דל כבעל חי נחשב שחולל שפונת הוא ליהנות דע עמלק מה לי וחיהו
 ש' ארץ ש' קרן יותר טוב לחיותן קרן לעשות לנגד חולל פתח והים לו שמוש אתה חוסם שה חפן טענות
 יותר משאר מדינות שלא קרן כלי שנתחכמת לעשות מצא עם קרן יונק לך אם חפן יש לה עשירי וכו'
 הוא כמו שאר מדינות שתלויים בשמיים ואם כשמוע והאי החפן הוא בטחורתא וכו' שמוע
 כמ"ד היה טחום וכו' למדת דבר ועשה דמות
 תעשה חסרון שלא עשיתו עום ולא דע טון שפנסם להרד חזר ואמ' הנה מתרשמתה עלך פליה
 שעבר מה מראה כי שמוע הוא יותר לה לחכמה טוב דהיינו תורה כאלה למה נתרעם טון שלא עשית
 דע ולא טוב אחר כך הרעש ולה בעצמו נקשה למה נתרעם טון שרצונן עשה בקרן למה השיב לו כי
 הקרנות והחולות הבאים מלאשי קום ומאשי און ותרפום הוא וכו' ואם יצרה כמא' זהב וזהב על המלך
 הסדר לפי שחפם פגמות בני הורקסם לעז' ומה שחוקלים קרן מנווס הוא כשקום לן פגויה דלא עפיד
 עז' ומאמת כמ"ד און מעמידן שר' לעזר און מקבלין שם קרן מנווס ומקשו למה מכל צדן קרן ומשם
 שאלו לעפיד דפתי כ' אז אהפוך אל עמם וכו' למ' לו יטן מאמת את דברי' שאל' לך ומאמתה ואתה
 נתיחכמת לעשותם קרן מאר תתחם על לא ירבה לו נשים וכו' וכו' לך וימאסך ומלך נהיה מ' שמוע
 דברי הנביא הוא פנינו כמקרת קום ומי שמפצור פו ומכחישו עושהו ממש און ותרפום ועז' יהנה שאלו
 טהורה דפיו שמוש עשה נבואתו שעטן כקום וכשפסד פו עשהו ממש עז' אמ' לו מצדרי מחול לך
 לא יטן מאמת אג' והמ' שרבו החפן כמאיתק' וט' אתה חוסם שחפ' לעולוב פשוטע ח' הנה שמוע טוב
 ומפ' כי מאמת קום דברי דל מ' שמוע דברי נבוא כאלו הולך לקום עם הננווס ומ' שמוע
 פו פמו שעובד ומש עז' נלפתם למה האריך בהחפן וכו' ומה עטן מ' שמוע הנביא כתי' שקום
 עם הננווס נמה שכל כתבת עז' לדרך תידוד כי מאמת הפא חקם כמו' און הפגמות שנופם כע' ארס
 ממשלים מאמת דומה להקדיבם לה' נמש' ומה קול הצאן פאזט דל פהו מה הקול של חלו הצאן שאלו שמוע
 פאזט אם באזנך קול צאן פאזט קול ארס והרי אכרובאל זל' ט' ט' מאמת האולך אתה חקם או אמר האון העפם
 לידע העתידות למו ושום שהם בעצמן רעם כי יהיה פסם על כיוון שרדן ה' שלא ללך אחריהם און
 למרות פו אמפי' שנבאים עוטים כך אתה לא היה לך לילך אחר עצמך אמפי' שנראה לך מונה ולא ידעם
 מטן לו שנופ' חקם ומנפשים הם עוטים כי נרא' מי שהולך אחריהם מאשך אמר עז' והרי' שלמה טראה עז'
 כי ויתפוס מלך עמלקי לו לא שאלו לו צעם ומשוככות ושאול' שאלו לוא שתלכתפשה והחיהו שכא' עליו

לא שמו דבנות זכרון ופועל יום ופועל שמו שמו למעות קדושת נבואה תיז' שלכישט ועל שלכתראון ואל' של
המשכן שהיה בבית קדושתו של אלהים עליונים העבור הם אל' של שמועות טובים והנזק ימי
טובו הקדשן ולמ' דעל אסרי המטע לטובם אל' של שמועות טובות בקדושים ויום טובו ימים תפוד
תהיה נאולתו ואל' של למשל ככר עבוד אשן הם אל' של שמועות יאריך השמן ארזל ויחכם שלמה ואל' של
האדם זכר' אל' של קדושתו של שיש לו ימים המעות עבד ואל' של נבואה ונבואה ואל' של שמועות טובות כל דבר
יזה טעמו נאולתו ופועל המטע אל' של האדם זה האדם הראשון שכלולו בו כל האדם והשם כבודו והשמו כבודו
הימנו וכלכל האדם ידע במעוה לפי שידע טעמו דדע והיין קוהתורה כלכל זה היתה חידות של יוסף וכבוד
אסרהם האשמועות ומה ידע אותם פקבלה ושלמה סלפול אל' של נבואה דברי הפתח של שימוסו בתורת הפתח
זה כלל עוונותיו הושל ונאולתו נבואה ואל' של דא והיין זכר' של חכמתו ומהו שלמה לקח מכל
המטע קטת ומהו אל' של לקח אחת לבדה בשלוות טעמו ומהו בתורה וזו היא נאולתו ואל' של זכר' וכל
דברים שלא נאולו כל באותם דברים דאך וכשאר לא ראה

די זכור' שמואל סי' פ' אית פל' נכר' עשה הקדושה וכלל חתולו דאך שמו טעמו שמואל לביא משמתיך ולכל
היתה מצד שמואל כר' ישראל כר' שתמט וישתמט וישתמט עם ה' וימקבלו בתוכחת עם לא משמתיך אל'
אחה לבד ולא עלה נאולתו אל' של קדושתו של לבן עתה שמוע כר' ה' כר' אל' של ח' שקרן וכר' שתמטוק המלכה אפי'
לזדעק ועל כל ישראל נאולתו ומהו לזכר' אעפ' שחטאת פהוהדות הקדשן הכל מוטול לק' אל' עתה שמוע
ועם כר' דכר' ה' כל קול' של עכסו שמואל דכר' ה' כר' נאולתו קדע עמולק דא לפי שישאל שמואל שלמה וכל'
אל' של דכר' אפי' וישאל שמואל ומה שמועל עליו כר' ומהו המלך ומהו עשה ומהו שלמה שמואל כר' ומהו זרע עמולק

ויסרדם בטלמים האלהם הילל והיו קר' כי פן ספ' לשל כבוד ויסרדם כבוד דהיינו התכונה חרם ויהיו זכר' ויל' אל' ויהיו
במו כבוד הוד השמוע שישאל ויסרו כל אחד מהם מלה אחד ואחר כך וינו הטלמים והמשנים נודע מוטן ישראל
כי פן עושים פסקים כנותן ישראל ומה אינו סכאן ארזל מכאן משנה שאדם ומהו כר' נכר' על הכבוד ומהו
נאולתו וישאל שמואל הטלמים מהו דמותיה לא ומהו שמואל הוא שנתן לשל ומהו שהיה נותנם היו מוטן למה לא
ויסרדם ויהיו דמשמוע שאחד פקידותן היו מאתם אל' ויסרדם האתם כל השעת משנים ידעו שהם מאתם
אל' לא אחד דא טון שאול הא הנותנם ומה קר' כר' מוטן אל' כמקום אחד ונכר' והם לבל אחד עולה וכשנאולתו
לוחן מהו הנותרים וידע המוטן הנותרים מוטן שלקחו למה לא אל' ויהיו כי ככר נתייה השלון

שמועל ארזל ה' ראו להטן פלי זה כח אול' שאול הקימותי את דכר' ומהו מה השלון שמועל פלו שמועל
ומה קול הצאן באזע מה לו לקול הצאן הילל ומהו האן שהבאת ומהו ויטן האסת הילל עברת אל' זה

יובן כחש

ואתה תצוה " ואתה הקדש וכנ' נעם מתקדש ישראל ולא לירושלים לאהבה ליתקנאים בנעם שהיה
 עשה להם הנעם גם עשה מתקנא על שהיה הכהונה לנשיא ליהא איתיה בעצמך
 הקדש איך יהיה פנים ימות ונש קחחו נאטטוד כל ישרל ועלמר להם ט אט כחדתי בולמי שהוא לה מקור
 נטנו כשרים נלזאלהן נמי' וחדר טעאלהן לנמי' ישכור טעאלה נכ' והנעם טלז כוכר טעא כפרט זל לפי שכלה
 יהיה על ועלת אהרן זח טערי כהונה טלז נקר ככופנו וכל זה היה ראוי לטעא נטמל וטמני לכך לא זכר
 כסיל טערי ככ' זח איכא לבריותה טלז ואתה זל אכר בעצמך טעטו וטעטו "

ה' תצוה ויחזק אפולמן הקטר שוט לכלמת העון והנדרת הבית וכל זאת תורת הבית ועם הנדר הבית מעבשו
 למנוז מה טעאלה היום איש בקלן טעטו למה הנדר להם מעבשו תורת הבית ואלל להם ואלו כמה טון
 גורם טחוס יוכל לטבות לבן הפלמו טעטו טיכס הנדרים חרץ הבית וכל זאת תורת הבית למנוז טעם הנדרת
 לפי שקדיותו הוא בטקוס תורת הטת כמט' זל כל הטוסק בתורת טעאלה טלז הקדוש ופנ' דל הנדר להם דקדוקו לנמ' ראו
 כמה חטב הבית לפע ה' ואתם נדרתם ליהרצ לבן הפלמו וכנ' נעם שקראן לבט טרוק טעטליוס לנמ' אוך טעטו
 אונטנות טכט לני טלז טימל' לטולה נלז טעטו טלז כל ימי הטקדט כמנו לני כמטרים וטרתט כמטקד נעלשו ח' ויה
 נפקידה דל כמטקוס טיסקד ויראה כמנו קדטוס טלז כלן ככל הדואה ומהו טת' כאתר דתזי ביתא ופנ' "

והדר ושה קלע וז' פירס אסר דבר שהיה נזר דין שאין עמו שמועה נקט דבר ולא שבע ומהר
 אכחם וזמנו נז' ש' שיה משוך עם מש' ושה לעל למה ה' ומה נב' דל טון שיהת ס' אלה
 כעצמוך למה תהיה ש' מלאך של חרון אל לז' וינחם ה' וכו' אשר ד' דבר לאל לעשות לא עשה
 הוא פעמו וטעם אכפדה ולא חמ' יכפר ה' כלא אומ' אמות ומהיה עמה עלים ומה נה נקרא ומה
 על שמו לט' שלא מסר נמשו על דודו לז' ומה חמט אותות וי' נח ומה עשה עצמו חולן תעמי שיפיעך
 הוסיף ומה חמט נדול לז' אתה כדך לכח גדול עפשו ויהי לך סייע ומה חל' יהודה חסן וז' טעם עם
 קשה עורס שאין ומה חמט ויך נפאן נחמכו ויך ושכחו כל הנשים לכן העמה ל' וכו' טעם זכור לאכחם
 נלם שהולל סקצור וכר אשר שבעת לאכחם כי חכמה הוא לשפעה לא לנוס אכחם למה לז' לז' טעם
 דל כחמט שאלו ושה לה' טון שחיים הם המתים זכור כלו הם שחיים חיים ומה חמט על כעך נז' להם
 כמ' אשר שבעה לתת להם נהיה כדך לחיותם וישום שהיו אין התנה לשפועת ולכ' דעם עם קשה פורץ
 כמ' שנקשה ערש ומה חמט פחיו ומה חמט פטות ומה חמט כ' ישרל דואים ענע כבוד ומה חמט העל ומה חמט
 לפעו מהחן ד' כ' כשהם היו עם קשה עכס אלא נבמה אמות

כלם של קדיש קודש סוף ועתה אלהינו ט' מיל יצאו
 ז' ה' אמות כמות ראשונה

ויס' וירד ושה וכו' עלוהות שעות כתיב ויהי כדעת ושה מן ההר ושע' לוחות וכו' כל פסוק מן ההר אז הירבו
 פו שהיו שט' הלוחות בידו אפל כמ' ויס' וירד כל שהיה טעם והמה הלוחות בידו והלוחות הירד
 וסקלן מ' סאה נהיה כו' שאין בידו אחת ושום הלוחות דבר נהיה ומה ששת ומה פראשית שנקראים אום
 ולא הויה ונב' והמטב היה ומה חמט הוא והיו האותיות עשאו' ושה והלוחות תבע שהם חכמ' אום הויה
 דבר שנקרא חרות והוא על הא כדך לא אומ' קול שלה' שהיא אש שחורה על נביאש לפנה אותם אושים
 נשקעו כפסיר והאש עלה פתקתו מפתון כשהש שונא מן הזכוכית נמצא זה חרות והוא על הלוחות

וירא ושה ארבעם וכו' ושיאל סירש שכל שאלו קלונו להיות לחדפה פקוים עלהם שהם אויבאם כי ואמר להם
 פזונו ארם כענ' למה יש קושי למה עשה זה הפסוק למסוק מ' לה' לו וכו' ער וקש' חרמט' זל למד
 הרן כדך ולמה ומה ש' ומה איש חרבו ועכרו משער לשער וכו' ומה אול' העובדין רכוס לא היו כפפתן לזין
 לבר הדן כדך ולמה ולכ' לתרץ השט' קושויות כזה האופן שמה דאה שההרן הוא ספה שופרל נלו
 נוסה הושת וטעל טעם שכל מ' שיקום כנגדן לוסרן ולחלו בו ויהו חרו מ' (כו גדול מההרן הוא
 אשר עשה למ' הענל וכו' חזפה לפטו ומה חמט לה' ומה כל מ' שירכב להרן מ' זה חמטן יהרן קום
 להרן ומה שיעור הפסוקים וירא ושה את העם כי פרו עהוה זל ט' נלה ומה שטעל פטו ט' פכעה אהרן
 להיותם חזלחטן פקויהם א' מ' אין מושל כאלן כ' לא מיר קרא מ' לה' לו וכו' והרן כדך ולמה
 למחר עלה להתפלל לה' כשירד כדך אותם כס' ועות והרן לאותם שעברו בלא עדים והתראה און שחמו
 ועדין היו ישראל מרנטן אחריו שההרן לפי שהוא אחיו החמט לו ומה הרנו ולא אהקרו ונכ' ושה

